

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/II/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
 Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978 - Poštni t/rn 11234499
 Poduredništvo: 34133 Trst - Trieste - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Velika odgovornost

21. novembra in 5. decembra bo Trst izbral svojo bodočnost. Izbral bo tudi med znanim in neznanim. Znano predstavlja bivši župan Giulio Staffieri, uprava katerega je bila za naše mesto v vseh pogledih uničujoča. Uničujoča je bila predvsem za nas, Slovence, saj smo bili za Staffierija glavni sovražnik, proti kateremu se je bilo treba bojevati. Temu boju je bilo podrejeno vse drugo. Vsi ostali gospodarski, družbeni in moralni problemi so bili postavljeni v ozadje.

Podjetnik Riccardo Illy in koalicija, ki se je oblikovala okoli njegovega imena, pa predstavlja neznaniko. Koalicija je daleč od tega, da bi bila idealna, saj so vanjo vstopile sile, ki so si med seboj zelo različne. Zato je vse prej kot trdna in enotna. Kljub temu pa Slovenci nimamo izbire. Illyjeva neznanika postaja izredno vabljiva, ko pomislimo, kaj nas čaka, če na volitvah zmaga »znano«, ki ga posebej Giulio Staffieri.

Trenutek je torej izredno pomemben in terja od nas veliko mero odgovornosti. Tega se zaveda tudi stranka Slovenske skupnosti, ki se je zaradi krivične volilne zakonodaje morala odpovedati prisotnosti svojega znaka na upravnih volitvah in skleniti dogovor z Zavezništvom za Trst, na listi katerega bosta nastopila kandidata SSK Peter Močnik in Andrej Berdon. Sicer bo SSK pod lastnim simbolom nastopila na volitvah za vzhodnokraški in zahodnokraški rajonski svet. Zelo verjetno je to zadnji vlak, ki ga Trst ima na razpolago, da se otrese hegemonije liberalnacionalnega bloka. V primeru, da ta vlak zamudi, je vprašanje, če bo naše mesto še imelo kako bodočnost.

Ivan Žerjal

Tudi to bo Slovenija

Oktober je prinesel Sloveniji dva zanimiva dogodka. Najprej stavko policije, ki je zelo različno odjeknila, ne samo doma, pač pa tudi v svetu nasploh, in obisk delegacije za migracijo Sveta Evrope. Vodja te delegacije John Murray, skupaj s strokovnjaki iz Švice, Francije, Norveške, Nizozemske in Italije, je ob ogledu stanja priseljencev v Sloveniji izjavil: »Slovenija leži ob skupni meji Evropske skupnosti. Ta skupnost pa krepi to mejo zaradi močnih migracijskih pritiskov. Slovenija ne sme postati država, kjer se bodo kopičili imigranti, ki želijo v dvanajsterico.«

Posebna geografska lega, ki jo ima Slovenija, je, kot izgleda, dala misliti tudi članom delegacije za migracijo. Pri vsem tem pa se dozdeva, da še vedno nekateri, bodisi v tujini, zlasti pa v Sloveniji, nočejo tega razumeti, zato prav otročje rogovilijo in pisarijo o krivicah, ki se dogajajo imigrantom. Kot povsod, se gotovo tudi tu in tam dogajajo posamezne krivice in nevšečnosti, vendar tega ne bi smeli posploševati, ampak bi se moralo vodstvo Slovenije kot tudi slovenski državljani sami zavedati, da je ta problem izredno resen in tudi kočljiv, saj kljub vsem humanitarnim iniciativam gre za človeka in njegovo preživetje, pa tudi za to, kaj bo sploh z njim!

Drugo, kar je John Murray poudaril, je: »Politika do novih priseljencev mora biti omejevalna. Do tistih priseljencev pa, ki že živijo v Sloveniji več let, pa mora biti slovenska država uvidevna in odprta. Saj večina priseljencev, ki biva v katerikoli tuji državi že nekaj let in si tam ustvari svoj dom in družino, v državi ostane za stalno, zato naj bi bilo v interesu obojih, da se priseljenec v celoti integrirajo.«

Prav ta izjava Johna Murraya je izredno sporna. Velika večina teh priseljencev ali beguncev, imenujmo jih, kot hočete, glavno je, da vemo, kdo so, so bosansko-hercegovski muslimani. V svetovnem in se samo

»Realnost, tragedija in življenje se nam predstavljajo le še na malem ekranu. Od sebe lahko pričakujemo kvečjemu še odziv gledalca, odziv, ki izniči vsako željo po razmišljanju ali celo po emociji.«

Televizija je ohromila v nas potrebo po samoti, oskrnila je našo najbolj intimno, zasebno in tajno razsežnost. Vsiljiv obred nas je uklenil, da buljimo v ekran, ki bruha nešteto reči, ki se medsebojno uničujejo kakor v omotičnem vrtincu. Mir se vrača šele tedaj, ko ugasnemo televizijo. Ob 23. uri opolnoči nas teži obvezen napor. Odpravimo se v posteljo s težko vestjo in v temi, z zaprtimi očmi skušamo zopet povezati — kakor pretrgano nit — notranjo tišino, ki nam je lastna.«

Federico Fellini

evropskem merilu pa se prav muslimani ne integrirajo; ali pa je njihova intergracija samo delna. Naučijo se jezika, medtem ko vse, kar je tipično za njihovo kulturno kot tudi obnašanje in mišljenje, podcenjujejo ali celo ignorirajo. To so dejstva, ob katerih se je treba zamisliti.

Določeni evropski kulturni krogi radi poudarjajo: »Tudi priseljenec z njihovo kulturo lahko obogatijo kulturo naroda, kamor so prišli.« To je resnica in bi jim delali krivico, če bi jim tega ne priznali. Kulturni tokovi, ki se prepletajo med vsemi celinami sveta, so in ostanejo zanimivi, dragoceni in velikokrat prinesejo marsikatero osvežitev. Zopet se zastavi vprašanje: »Kaj kdo pojmuje pod pojmom kultura?« Pustimo sedaj ob strani tisto debato, ki sem jo poslušal med starši in trenerjem našega edinega basket kluba, ko so javno nasprotovali, ko se v Sloveniji velikodušno podeljujejo državljanstva nogometnim igralcem iz južnih predelov nekdanje Jugoslavije, za

njihov klub pa država ne da nič. Kljub vsemu nastopajo v državnem dresu! Tudi to je odraz neke kulture, ne glede pri kom. Prav tako me ne zanima, ali bo prvi trobentač v slovenskem markantnem orkestru postal slovenski državljani. Vem samo to, da če bo (ali je!) državljanstvo dobil, bo še vedno govoril, da je to zanj normalno, saj bi se alpski Hrvati osmešili, če ne bi vedeli nekaj zgodovine... Takšnih in podobnih zgodbic bi bilo veliko. Ob vsem tem pa se mi ponovno zastavi vprašanje: »Kaj je kultura integracije?« Gotovo je najprej to miselnost. Vsakdo pa ima pravico, da jo ohrani, seveda, dokler je pod domačim krovom... Ko pa pride drugam, je to gotovo drugače. Poznan je primer štajerskega Hanzaja; ko je prišel v Švico kot »Gastarbeiter«, je kmalu spoznal, da ne more »po cesti muzicirati«, ko se vrača zvečer iz gostilne, kot je to počel doma. Tudi v Nemčiji so si naši zdomci pridobili

(se nadaljuje na 4. strani)

Volitve v negotovosti

Na volišča bo v Italiji šlo okoli 11 milijonov volilcev, to je približno četrtina vseh upravičencev. Za vse stranke bo to težka preizkušnja, ker soupada z najtežjo politično krizo, ki je prizadela Italijo v povojnem času. Te volitve bodo pokazale, kakšne posledice ima ta kriza pri navadnih državljanih, ki so ne samo vznemirjeni in zbegani od vseh skandalov, ki pretresajo državo, temveč tudi negotovi, komu zaupati svoj glas. Kljub temu, da gre za upravne volitve, si od njih torej lahko pričakujemo tudi neposredne politične posledice. Če bodo stranke sedanje vladne koalicije — predvsem pa Krščanska demokracija — izgubile manj, kot se sicer bojijo, lahko pričakujemo parlamentarne volitve spomladi ali najkasneje junija. Krščanski demokrati bodo razumeli, da so jim volivci ostali zvesti in da ostajajo na državni ravni še naprej najmočnejša stranka. To bi jim dalo moralno moč, da bi se lahko še naprej potegovali za vodilno vlogo v parlamentu, seveda ne več v okviru sedanje koalicije, ker bodo socialisti skupaj z ostalimi malimi strankami izginili. Zato se — niti ne preveč v zakulisju — pripravlja nova koalicija, in sicer z Demokratično stranko levice, ki se z Occhetto na vse kriplje trudi priti v vladno večino in se tako rešiti težke dediščine Komunistične partije. Vprašanje pa je, kaj bo naredila Stranka komunistične prenovne, predvsem pa, kaj bo dosegla Severna liga, ki je še vedno v moč-

nem zagonu in bo na upravnih volitvah dosegla marsikje absolutno večino. Liga in Occhetto sta že našla skupno govorico, ko sta skupaj nagovorila KD, da bi skupaj določili datum novih volitev, Martinazzoli pa se noče obvezati in bo raje počakal na izid upravnih volitev. Z zavlačevanjem pa seveda ne more vztrajati preko neke meje. Sam predsednik republike Scalfaro je napovedal, da po odobritvi finančnega zakona ne bo več imel pomislekov glede parlamentarnih volitev. Priznati je treba, da bi to zares ne bilo upravičeno. Sedanja vlada skuša samo tehnično upravljati državo, trudi se ustvariti videz, da varčuje in pri tem niti ne pokaže prevelike vneme pri reševanju težkega socialnega stanja. Kolikor je mogoče, skuša izkoristiti trenutni zagon in tudi pripravljenost vseh parlamentarcev, da pristanejo na karkoli, samo da bi se lahko obdržali na donosnih parlamentarnih stoli. Izkorišča tudi razvrednotenje lire, zaradi česar gredo italijanski proizvodi zelo dobro v promet na tujih trgih, zaradi česar je trgovinska bilanca tako ugodna kot malodkaj v zadnjih desetletjih. Toda z volitvami ne bodo mogli več odlašati: Severna liga, desnica in skrajna levica pritiskajo, da bi izkoristile sedanjo šibkost vlade, ki nikakor nima več za sabo večine državljanov. Prava neznanika v tem zapletenem položaju pa je seveda prav Liga, ki bo verjetno še okrepila svoje položaje, a bo verjetno omejena na sever. — S

Novembrske volitve

TRST. MILJE. DEVIN - NABREŽINA

Posameznikova odgovornost za skupno bodočnost!

Tržaška občinska palača pričakuje novega župana

Katekizem katoliške Cerkve v slovenščini

Manj kot enajst mesecev zatem, ko so v Vatikanu (7. decembra 1992) predstavili novi Katekizem katoliške Cerkve, ki skuša približati bistvene vsebine katoliškega nauka o veri in morali v luči drugega vatikanskega koncila in dvatisočletnega izročila Cerkve, smo to izredno pomembno delo dobili v slovenskem prevodu. Tega so na tiskovnih konferencah, razširjenih z udeležbo vernikov, predstavili v Ljubljani (3. novembra), v Mariboru (4. novembra) in v Kopru (5. novembra). Na vseh predstavitev so bili navzoči krajevni škofje, ki so kot »učitelji vere« prvi naslovljenci Katekizma.

V rotundi veroučne šole v Kopru se je v petek, 5. novembra 1993, zbralo okoli 100 ljudi, ki so z velikim zanimanjem spremljali predstavitev slovenskega prevoda Katekizma katoliške Cerkve, zajetne knjige (804 strani formata 16x23,5 cm), tiskane na umetniškem papirju, v lepi vezavi in z zlatim napisom. Škof Metod Pirih je izrekel zahvalo vsem, ki so se trudili, da so Cerkvi

vi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani v četrtek, 11. novembra 1993.

Vsebinsko Katekizma in njegove poudarke je prikazal dr. Anton Štrukelj, ki je povezoval delo prevajalcev in lektorjev. Povedal je, da tudi ta novi katekizem — kakor vsi katekizmi po tridentinskem koncilu (1545-1563) slonijo na štirih stebrih: izpovedi vere, zakramentih, zapovedih in molitvi. Glavni poudarek pa je v tem, da Bog vabi človeka, naj se mu odpre in pride k njemu. Katekizem sloni na izročilu Cerkve in se ne spogleduje z zahtevami ljudi sedanjega časa, zato je bil deležen številnih kritik »modernistov«. Novi Katekizem katoliške Cerkve je dragoceno vodilo za katehezo in za osebno iskanje vere. O tem je na koprski predstavitvi govoril generalni vikar msgr. Renato Podberšič.

Silvester Čuk

Škofijska gimnazija v Vipavi

Škofijsko gimnazijo v Vipavi obiskuje letos 79 dijakinj in dijakov; med njimi je 19 gojencev Malega semenišča, za katere se upa, da bodo postali duhovniki. Med 60 zunanji dijakinjami in dijaki je 37 deklet in 23 fantov. Velik je bil vpis v prvi razred gimnazije, kar 33 dijakinj in dijakov.

Stara zaveza na televiziji

Italijanska tv bo na prvi mreži oddajala prizore iz stare zaveze. Prvi prizor o Abrahamu ba na sporedu v nedeljo in ponedeljek, 12. in 13. decembra, ob 20.40. Vseh prizorov iz stare zaveze bo 20 in bodo na vrsti vsi na prvi mreži ob isti uri.

Filmi so nastali ob mednarodnem sodelovanju več podjetij, med njimi tudi italijanske RAI.

Še ena priložnost za pomoč Cerkvi

na Slovenskem priskrbeli to dragoceno darilo. Za njim je spregovoril dr. Janez Gril, glavni urednik slovenskega katoliškega tednika Družina, ki je založila natis slovenskega prevoda. Tega so pripravili izvedenci: Adan Dragan, Bogdan Dolenc, Alojz Pirnat, Alojzij Slavko Snoj, Anton Štrukelj (on je bil predsednik odbora prevajalcev in lektorjev), Marko Urbanija in Janez Zupet. Jezikovno in vsebinsko so prevod pregledali mariborski pomožni škof Jožef Smej, upokojeni teol. profesor Anton Strle, in profesor Janez Zupet. Povedal je, da je slovenski prevod peti na svetu (za italijanskim, francoskim, španskim in nemškim) in prvi v slovanskem jeziku. Besedilo je bilo postavljeno v tiskarski delavnici Družine, natis in vezavo pa je prevzela tiskarna Ljudska pravica (do konca druge svetovne vojne je bila last Katoliškega tiskovnega društva). Ta se je je točno držala roka: Katekizem je bil natisnjen 28. oktobra 1993, in sicer v nakladi 10.000 izvodov. V enem tednu je bilo razprodanih 3.000 izvodov in Družina je že naročila ponatis. Navedel je tudi to zanimivost: papež Janez Pavel II. je slovenski prevod katekizma prejel za svoj god 4. novembra; uradno pa mu ga bo »prinesel Miklavž« v začetku prihodnjega meseca. Napovedal je še, da bo slovenski prevod Katekizma v bližnji prihodnosti predstavljen še v Trstu in Celovcu, za širšo slovensko javnost pa na 11. slovenskem knjižnem sejmu v Štihu-

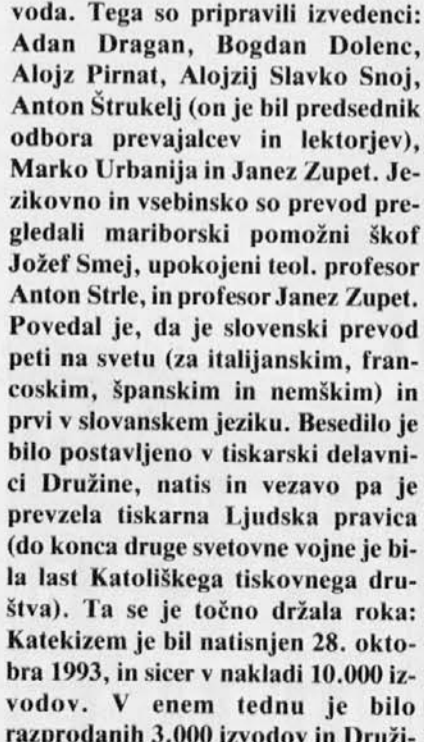
KATEKIZEM KATOLIŠKE CERKVE

SLOVENSKA ŠKOFOVSKA KONFERENCA
DRUŽINA

Izšel je v 10.000 izvodih, v pripravi pa je že ponatis

lahko nakažejo za Cerkev do dva milijona lir, ki jih potem pri prijavi odbijejo kot stroške, ki jih država priznava. Prvega načina so verni in neverni poslužujejo v precejšnji meri (nad 12 milijonov), verjetno tudi zato, ker bolj zaupajo cerkvenim ustanovam kot pa državi. Saj osem od tisoč država tako in tako namenja za pomoč deželam v Tretjem svetu. Če torej državljanji sami ne določimo, komu naj gre, določijo država s svojimi programi. Vemo pa, kako so tudi na tem področju nastali številni škandali (tangentopolji). Manj ljudje prislusnejo drugemu načinu v obliki neposrednega prispevka do dveh milijonov, ki se potem odštejejo pri prijavi davkov. Temu načinu je lansko leto prislusnilo le okrog 180 tisoč davkoplačevalcev. Gotovo niso to samo verni, temveč tudi manj verni, saj duhovniških uslug smo vsi deležni. Dušni pastirni na uslugo samo vernikom, ki hodijo v cerkev, temveč vsem, ki se nanj obrnejo v katerikoli potrebi. Omenjeni prispevki pa grejo prav za vzdrževanje dušnih pastirjev. Nedelja, 14. novembra, je namenjena ravno večji občutljivosti državljanov za direktno pomoč italijanski Cerkvi za njene dušne pastirje. Torej ne samo za njih župnika, marveč za vse dušne pastirje. Cerkev torej poziva k »soudeležbi«.

Cerkev v Italiji želi biti čimbolj neodvisna od civilne oblasti, od države, in to tudi v finančnem ozirju. To neodvisnost je priporočil zadnji koncil vsem Cerkvam po svetu. Italijanska Cerkev je to dosegla na dva načina: prvič tako, da državljanji ob prijavi davkov sami določijo, komu naj gre osem od tisoč njihovih davkov. Drugič pa tako, da državljanji

Sto let slovenske župnije v ZDA

V nedeljo, 8. septembra, so zaključili enoletno praznovanje stoletnice slovenske župnije sv. Vida v Clevelandu. To je bila prva slovenska župnija v Ameriki in je bila ves čas in je tudi še sedaj župnija z največjim številom Slovencev v ZDA. Sedaj jo vodi mladi župnik Jože Božnar. Ko so štandreški igralci in števerjanski ansambel Lojzeta Hledeta gostovali v ZDA, so bili najdalj časa v gosteh prav pri slovenskih družinah v Clevelandu.

Ali pop ali politik

Sv. sinod ruske pravoslavne Cerkve je izključil iz vrst duhovništva popa Gleba Jakunina. Ta pop je bil junaški borec za versko svobodo za časa stalinizma. Prejšnji režim ga je zato za osem let pregnal v Sibirijo. Sedaj v novih razmerah se je odločil, da kandidira za poslanca v novem parlamentu. Sveti sinod pa ga je postavil pred izbiro: Ali še naprej pop v službi vernikov ali poslanec v parlamentu. Ker se Jakunin ni vdal, ga je sv. sinod laiciziral, torej izključil iz duhovniških vrst.

Tudi v Italiji duhovnik ne more kandidirati za poslanca ali senatorja. Zadnji je bil don Sturzo, ustanovitelj italijanske ljudske stranke, ki jo je Mussolini razpustil.

Sv. maše za italijanske vernike v slovenski Istri

V slovenski Istri je v osmih župnijah sv. maša v dveh jezikih, v šestih župnijah v italijanskem jeziku, v dveh župnijah pa mešano, to se pravi delno v slovenskem in delno v italijanskem jeziku.

Te maše obiskuje običajno od 30 do 40 italijanskih vernikov, skupno 162 udeležencev pri vseh mašah za italijanske vernike. V slovenski Istri je danes 3.064 Italijanov.

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

Še ena priložnost za pomoč Cerkvi

lahko nakažejo za Cerkev do dva milijona lir, ki jih potem pri prijavi odbijejo kot stroške, ki jih država priznava. Prvega načina so verni in neverni poslužujejo v precejšnji meri (nad 12 milijonov), verjetno tudi zato, ker bolj zaupajo cerkvenim ustanovam kot pa državi. Saj osem od tisoč država tako in tako namenja za pomoč deželam v Tretjem svetu. Če torej državljanji sami ne določimo, komu naj gre, določijo država s svojimi programi. Vemo pa, kako so tudi na tem področju nastali številni škandali (tangentopolji). Manj ljudje prislusnejo drugemu načinu v obliki neposrednega prispevka do dveh milijonov, ki se potem odštejejo pri prijavi davkov. Temu načinu je lansko leto prislusnilo le okrog 180 tisoč davkoplačevalcev. Gotovo niso to samo verni, temveč tudi manj verni, saj duhovniških uslug smo vsi deležni. Dušni pastirni na uslugo samo vernikom, ki hodijo v cerkev, temveč vsem, ki se nanj obrnejo v katerikoli potrebi. Omenjeni prispevki pa grejo prav za vzdrževanje dušnih pastirjev. Nedelja, 14. novembra, je namenjena ravno večji občutljivosti državljanov za direktno pomoč italijanski Cerkvi za njene dušne pastirje. Torej ne samo za njih župnika, marveč za vse dušne pastirje. Cerkev torej poziva k »soudeležbi«.

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Sv. Martin

11. november

Spričo strpnejšega odnosa do krščanstva za časa cesarja Konstantina (umrl 337) in še prej se je povečalo število vernikov, z večjim številom pa se je znižala moralna raven. Mučencev je bilo čedalje manj, mučence in pogumne izpovedovalce vere, ki so veljali za duhovno elito, pa so nadomestili prvi menihi. Menihi so hrepeneli po popolnem krščanskem življenju. Prizadevali so si za čisto krščanstvo in globoko povezanost z Bogom.

Prvi menihi so bili posamezniki, ki so se umaknili v egiptovsko ali sirske puščavo. Često so šli tja živeti tudi za stalno. Prvi znameniti puščavnik je bil sveti Anton (okoli 256-356). Po njem so se zgledovali še drugi in kmalu je na obrobjih puščave živelo precej puščavnikov, bodisi posamezno ali v ohlapnih skupnostih.

Poglavitni puščavnikov opravke sta bili molitev in meditacija, ki ju je dopolnjevalo branje Svetega pisma. Pomemben je bil tudi post.

Na Zahodu je meništvu spodbujal

Martin iz Panonije, ki je umrl leta 397. Martin se je puščavniškega življenja oprijel potem, ko je opustil vojaško službo in šel živeti v samotarsko celico nekam v Francijo. Njegovo sveto življenje je nekakšna oblika samostanske skupnosti. Leta 372 so ga prepričali, da je sprejel škofovsko službo v Toursu. V Marmoutieru je ustanovil samostan, ki naj bi bil nekakšno izhodišče za evangelizacijo še vedno pretežno poganskega francoskega podeželja. Ta samostan je bil spričo svojega strogega reda in svetosti hkrati tudi vzgajališče za škofofe. (glej Zgodovina krščanstva, Ljubljana 1992).

Češčenje svetega Martina je prišlo k Slovincem pod francoskim vplivom in je najbolj cvetelo med 7. in 10. stoletjem.

To češčenje so zelo pospeševali benediktinski menihi. V Sloveniji so številne cerkve (in župnije) posvečene sv. Martinu. Na Tržaškem je zelo upoštevan in priljubljen praznik sv. Martina na Proseku.

I.šk.

Otrok in morala

Semenčica, hiti, hiti z vso možno hitrostjo v cilj, kot satelit proti lebdečemu in hrepeneče čakajočemu jajčecu.

Njun železni objem tvori v početju utelešene duše. Ena celica, dve celici, embrio in že je tu videnje miniaturne Božje podobe - človeka. In ko ta mala podoba, prepletajoča se z bolečo radostjo iz spokojnega zavetja materine telesne toplote »prikuka« na to ljubo zemljico, se prične uverturna sinfonija dveh apostolov. Njega in nje. Očeta in matere.

Da apostolat ni mlatenje prazne slame, temveč budna pozornost nad pšeničnim kalčkom že v zemlji, prikaže dejstvo samo.

Opazno pa je pri malih, najmlajših nekaj, kar ni moč prezreti. Otroci niso ne nemoralni ne moralni. So popolnoma naravni. Ko pa se prične proces prikrojevanja, moralizacije, hipokrizije, etike, avtoritete itd., itd., začnemo otroka utesnjevati v kalupe družbenih norm. Ne smeš tega, ne smeš onega, pojdi sem, pojdi tja, ne delaj tega, ne delaj onega! To so dejansko tramvatične depresije, ki zaobjamejo v prvi vrsti starše, nakar magnetno pricaplajo do otroka.

Skratka, otrok mora biti in postati takšen, kot zahtevajo družba, okolje, ker drugače je izločen.

Jezusa so umorili, ker se je vedel kot resničen človek. Tisto dejanje bi storili tudi danes z njim.

Ravno tako v otroku potlačimo njegovo »Bit«, njegovo resničnost, saj mora vendar pripadati moralni eksistenci. Hopla, smo že pri morali. Kaj pomeni ta čudna stvar morala, ki jo hočemo vcepiti v glavo iz milijard celic sestavljenemu »človečku«.

Je mogoče to, da se otrok lepo vede, lepo govori, lepo gleda, je »pritkan«?

Moj namen ni poseg v filozofijo moralke. Rada bi izrazila le to, da podarjamo otrokom resničnost, ne

lažne etike. Bodimo pri vzgoji naravni, sproščeni. Otrok to čuti.

Na ta način se bomo izognili vsakršni zafrustriranosti v sebi in pri otroku.

Sicer pa je podal sv. Avguštin lepo misel v »Ljubi in delaj, kar hočeš.«

Damijana Mavrič Renko

Teden Karitas '93 klic dobrote za družino

21. - 28. november

Uspeh naše skupne lanske akcije se razodeva tudi v odločitvi slovenske Karitas, da poslej organizira vsako leto, v času po 20. novembru, Teden Karitas.

Slovenska Karitas se s Tednom '93 že pridružuje praznovanju mednarodnega leta družine, ki ga je za leto 1994 razglasila OZN. Zato bo vodilna misel — geslo Tedna: Klic dobrote za družino.

To pomeni, da bi bilo vse (akcije, članki, oddaje...) posvečeno vrednoti družine in vsemu, kar se skriva v tej čudoviti besedi. Ta Teden more in mora biti za nas vse lepa priložnost, da bi se pogovarjali o domačem ognjišču, ob katerem se vrednoti preteklost, osmišlja sedanost in gradi prihodnost. Če kdaj, potem je potrebno prav v tem trenutku na novo postaviti trdne temelje naši družini, da bo trdnjava, kjer se bodo ohranjale in branile največje in najlepše svetinje človeštva.

Teden Karitas ne želi biti le priložnost za informiranost o delu in poslanstvu Karitas, marveč priložnost, da se v vseh nas prebudi, obnovi in utrdi zavest, da je dobrodelnost ena od sestavin življenja, ki je ni mogoče prezreti in utišati, kakor ne resničnosti pesnikovih besed: »Za vse je svet dovolj bogat in srečni vsi bi bili, če kruh delil bi z bratom brat, s prav srčnimi čutili.«

O sporu okrog TV K-C

V slovenskem parlamentu je te dni na novo odjeknil spor okrog TV K-C, ki je že nekajkrat razburkal ozračje in ki je bil povezan predvsem s poskusi krčenja predimenzioniranega italijanskega programa (11 ur dnevno) in širjenja utesnjene slovenskega programa (1 ura dnevno). Nesorazmerje v programskem obsegu izvira še iz časov, ko je bila TV K-C izložbeno okno samoupravnega socializma na zapad. Po opustitvi te funkcije pa se je usmerila v večletne komercialne pogodbe z RAI in kasneje še z Berlusconiem. Z izpadom navedenih naročil je obseg italijanskega programa (11 ur dnevno) postal predimenzioniran. Za manjšinske potrebe naj bi namreč po nekaterih ocenah zadoščalo do 4 ure dnevno, preostali čas pa se začasno polni z dogodki (v italijanščini) ipd., kar postaja motilno in je lahko le izhod v stiski. Spor se je sicer razširil na širše področje medsebojnih odnosov z matično hišo RTV Slovenija, vendar je njegovo bistvo v strahu delavcev italijanskega programa pred krčenjem in morebitnim odpuščanjem delavcev. Pri obravnavi tega spora pa se ni mogoče ogniti nekaterim njegovim vidikom, ki so ostali premalo osvetljeni. V svojem protestu so se delavci italijanskega programa uprli tudi temu, da bi del svojega predimenzioniranega programa zapolnili z oddajami za slovensko manjšino v Italiji v smislu reševanja njihove trenutne stiske, dokler jim Italija ne omogoči obljubljenih in uzakonjenih slovenskih manjšinskih oddaj. Mimo okoliščin, da je TV K-C že po sedaj veljavnem statutu (10. člen) dolžna pripraviti take oddaje, a tega doslej ni storila, me je navedeni odpor presenetil predvsem zaradi dejstva, da delavci italijanskega programa prav dobro vedo, kako Italija vleče za nos Slovence v zvezi z njihovimi oddajami že dve desetletji. Zato bi pričakoval, da se bodo sami odpovedali kakšni uri tedensko svojega kičastega programa v korist manjšinskih oddaj. Tako, vsaj začasno, v znak solidarnosti in kot pomoč v stiski. Naslednji vidik problema pa je v okoliščini, da je širši istrski prostor že brez TV K-C pod silovitim udarom italijanskega jezika (3 TV postaje RAI, na desetine privatnih postaj, skoraj neugotovljivo število radijskih, razvita filmska

in glasbena produkcija idr.), kar vse je vidno tudi na vedenjskih obrazcih, življenjskih navadah, vzorništvu, načinu in jeziku komuniciranja ipd. in kar sodi v fenomen takozvanega »kulturnega imperializma« velikega naroda, ki obstaja sam po sebi, tudi v drugih primerih in tudi če ne stoji za njim noben zavesten načrt. Predimenzionirani italijanski program TV K-C, kot dediščina presežene preteklosti, je tako, poleg ostalega, tudi sestavni del tega jezikovnega udara. Kot ima italijanska manjšina legitimno pravico razvijati obrambne mehanizme za svoje preživetje, tako jo imamo tudi mi s tem, da to ne sme iti na račun njenega obstoja. Ljubezen do nje namreč le ne more iti tako daleč, da bi si še sami financirali in organizirali lastno izginotje. V zvezi s sicer neoporečno zahteva po čim večji avtonomiji pa moramo biti vsi na trdnih tleh. Zlasti v trenutku, ko mednarodna skupnost nemočno tolerira nasilje kot sredstvo razreševanja konfliktov in ko nas najvišji predstavniki Italije sami od sebe opozarjajo na nevarnost skrajne desnice in njene agresivne politike do nas. Končno je italijanskemu programu nekajkrat že prav nerodno zdrsnilo. V mislih imam predvsem Tranijeva »paberkovanja po Istri«, ki so občasno že močno spominjala na ščuvanje Istranov proti Hrvaški oz. za Italijo in dvignila nemalo prahu, zlasti v hrvaški Istri, tudi v veliko zadrego matične hiše RTV S. Prav tako negativno so odjeknili tudi številni žolčni in sovražni izbruhi posameznih gostov koprskih studijev iz vrst razseljenih Istranov (Delbello, Albertini, De Vidovich idr.).

Prenoviteljem in predstavnikom SKGZ, ki so v času, ko je bil spor na višku, tako sočasno in tako brezhibno usklajeno prihiteli v Koper, pa le ni bilo treba dajati prav vse podpore njihovim varovancem na TV K-C. Mimo tega, da ta podpora ne vzdrži resne presoje, je nekoliko tudi izven mode. Nekdo bi jim le moral povedati, da so mimo časi, ko so npr. v nekem zakotnem črnogorskem kraju ob obveznem duhovnem sežiganju 57. števil. Nove Revije pomotoma prišli med njene avtorje in pribili na sramotilni steber tudi pokojnega J. Vidmarja.

Milan Gregorič

V znamenju poglobljanja slovenske zavesti

Na svojem nedavnem srečanju je deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa poglobljal razpravo z ozirom na drugo svetovno zasedanje, ki bo 5. in 6. aprila 1994 v Celju, ter deželni občni zbor, ki naj bi se odvijal mesec ali dva prej. Izpostavil je nujno avtonomnega delovanja slovenske manjšine v Italiji ter ugotovil dejstvo, da je bilo izgubljenega mnogo dragocenega časa zaradi polpreteklih politizacij SSKv Ljubljani. Očitno je bil sedež v Ljubljani ponesrečena zamisel, zato velja pozdraviti predlog novega statuta, ki izenačuje prav vse konference in vzpostavlja sedež v kraju bodočega predsednika-slednji naj bi bil iz ene od zapadnoevropskih držav, Nemčije ali Francije. Deželni odbor je pozdravil srečanje s Slovenci v Milanu, kjer na vsak način obstaja možnost izjemno močnega področja kongresa. Čeprav skrbi deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa v prvi vrsti za dobrobit slovenske manjšine, pa ne more mimo dejstva, da mlada slovenska

država v mnogih ozirih kaže kar preveč začetniških napak, pri čemer velja omeniti premajhen občutek za Slovence izven svojih meja, prepočasno zblíževanje do nedavnega ideološko razdeljenih skupin in posameznikov, predvsem pa prepočasno vzpostavljanje enakovrednih političnih različnosti. Poleg tega ni Sloveniji v prid pretirana strankarska prepirljivost, ki mestoma izgublja izpred oči temeljne interese države in Slovencev v celoti, zato pozdravlja vsebino novega kongresnega statuta, ki med drugim izpostavlja skrb za meje Republike Slovenije oziroma skrb za manjšine; poravnava krivic storjenih iz političnih in ideoloških razlogov; pravičnejšo zakonodajo na področju državljanstva, posebnih pravic Slovencev brez državljanstva in na področju volilne zakonodaje za Slovence izven državnih meja. Znotraj Furlanije-Julijske krajine pa se zavzema za organizacijo, ki bi združevala čimveč uglednih in vplivnih ljudi, za takšno skupno politično na-

Komorni zbor J. Gallus in MePZ Podgora v Tržiču

Cerkev Marije sv. Rožnega venca je bila zgrajena leta 1525 po naročilu nekega Andrea Gibellinija dominikancem, ki naj bi dali zgraditi samostan s cerkvico, v kateri bi vsak dan darovali mašo za njegovo dušo in se obvezali nuditi pomoč mestnim revežem.

Leta 1806, po okupaciji Francozov, je cerkvica kot tudi mnoge druge cerkve v Tržiču, bila zaprta, spremenjena v senik in delno porušena.

Leto kasneje je ozemlje, ki je prišlo s Francozi pod ital. kraljestvo, spet prišlo pod avstrijsko oblast. Tako so cerkvico kmalu spet obnovili.

V njej so bili grobovi bogatih tržiških družin. Obnovili so jo spet po I. svet. vojni.

Združenje USCI organizira v sodelovanju s Kulturno zvezo iz Tržiča koncerte nabožne glasbe, ki so ob nedeljah prav v cerkvi rožnega venca. V nedeljo, 31. okt., sta tu nastopila komorni zbor J. Gallus iz Kranja in MePZ Podgora z Gallusovo mašo in samostojnim koncertom.

Predsednik USCI-ja Policardi je primeril nastop obeh zborov z dvema dirigentoma nastopu zborov, ki so v taki zasedbi (po dva z dvema dirigentoma) nastopali v baziliki sv. Marka v Benetkah. J. Gallus je v svojih kompozicijah upošteval vpliv nemške in holandske glasbe ter beneške glasbe 16. stoletja. To mašo si je zamislil z dvema dirigentoma in sestavil jo je prav za beneško baziliko.

Naj zabeležimo še, da je skupina Akord nastopila v soboto, 30. okt., v Marianu na reviji zborov, 1. nov. na slavnostih v Podgori in Pevmi, v soboto, 6. nov., na prazniku kostanja v Podgori in ned., 7. nov., v kraju Roveredo in Piano blizu Prdenona.

MePZ in otroški zbor sta pela še ob spomeniku padlim v Podgori. Popoldne so se pri komemoraciji na domačem pokopališču pevci poklonili še zaslužnim slov. možem: L. Bratužu, B. Špacapanu, Mirku Fileju, mons. Brumatu, Miru Gradniku, Petru Špacapanu.

V soboto, 13. nov., se bo zbor odpejal v Treviso.

(-ja)

Janez Povše

Nagrada »Zlatega sv. Justa« za leto 1993 je šla tržaškemu fiziku Lucianu Fondi. Prof. Fonda je docent teoretske fizike na tržaški univerzi, znan pa je tudi v mednarodnih krogih, zlasti v ZDA. Trenutno je svetovalec pri središču za teoretsko fiziko v Trstu ter podpredsednik družbe Sincrotrone Trieste.

BESEDA BRALCEM

Spoštovano uredništvo!

Nikoli, odkar v vsem povojnem času hodimo na volišča, niso bile stvari tako čiste in jasne.

Nikoli ni bilo tako jasno, za kaj naj se človek opredeli: za temo in propad ali za svetlobo in napredek. Tisti, ki so vmes, samo zavajajo ljudi s prave poti.

Kdo so tisti, ki naše poštene ljudi zavajajo, mislim, da nam je vsem jasno: tisti, ki nimajo namena si prevzeti nobene odgovornosti za izboljšanje stanja v našem mestu in državi nasploh. Tisti, ki hočejo ostati na vsak način v opoziciji, naj zmaga kdorkoli, fašist ali demokrat.

To je namreč strategija, ki jim je bila pri srcu dolgo vrsto let. Zaradi tega je prišlo tudi do razkola v stranki, ki je bila svoj čas druga v Italiji.

Eni so izbrali pot sodelovanja, drugi pa opozicije. Sodelovanje pa pomeni odgovornost in tveganje, včasih tudi odstopanje od svojih načel.

Končno ni več mogoče se skrivati za zastor, pobarvan z bolj ali manj rdečimi barvnimi odtentki.

Če se ti voditelji strank, ki imajo v sebi slovensko komponento, igrajo še zmeraj na boljše vike, je njihova stvar. Njihova stvar je tudi, če spet sanjajo o zavzetju Zimske palače v St. Petersburgu. Ni pa več samo njihova stvar, ko ponujajo slovenskega župana v Trstu, ker Trst slovenskega župana nikoli ni imel, tudi v Slovincem najbolj naklonjenih časih. To pomeni še zmeraj sanjati ali imeti ljudi za norca. Primerjava z Washingtonom ne pri-

de v poštev, ker so v tistem mestu črnci v večini in naravno je, da so si izvolili svojega župana.

Za pristop k tisti strani, ki hoče drugi Trst, verjetno čakajo drugi krog volitev in se hočejo prej še enkrat prešteti.

Kaj pa, če do drugega kroga sploh ne pride? Ali če pride do drugačne balotaže, kot si pričakujemo mi? Takrat bomo šele slišali marsikaj zanimivega o odgovornosti za stanje, ki bo vladalo v Trstu za nadaljnja štiri leta.

Aleksander Furlan

Spoštovani g. urednik!

V zadnjih številkah Katoliškega glasa sem brala kritiki, ki sta bili namenjeni med drugim tudi člankom o slovanskih oz. slovenskih božanstvih! Te članke objavlja Vaš list šele malo časa, a so že vzbudili polemiko. Dovolite mi torej, da izrazim tudi svoje mnenje.

Nisem naročena na Katoliški glas, a začela sem se zanj zanimati ravno zaradi teh kulturnih okvirov. Ob branju poljudno znanstvenih razprav o slovanskih bogovih, sem si vzela čas in prebrala tudi druge zanimive članke, predvsem Našo govorico profesorice Nade Pertot. Spoznala sem torej, da se je KG precej spremenil od dne, ko sem ga zadnjič brala, in to v pozitivnem smislu.

Zato le vztrajajte pri objavljanju takih razprav, ki bodo mogoče res jemale prestor cerkveni problematiki, a bodo privabljale nove bralce.

Maila Ozbič

NAŠA GOVORICA

NADA PERTOT

Spet me je prizadelo, ko sem slišala, kako nerodno se izražamo zaradi vpliva italijanščine. Nekateri napake nam prihajajo že v meso in kri, tako da se sploh ne zavedamo, kako daleč smo zabredli. Znanec je imel težave z avtomobilom in ga je nesel k mehaniku. Dobesedno je prevedel iz italijanščine glagol **portare** in je pozabil, da je slovenščina vsaj v glagolih bogatejša kot italijanščina. V slovenščini avto **peljemo** k mehaniku.

Isto izhodišče imajo tudi napake v zvezi s krajevnimi prislovi **tukaj, tam, sem in tja**. Kolikokrat lahko slišimo, kako je kdo prišel tukaj ali pa

bo šel tam. Te napake delamo le, če ne pomislimo na živo govorico ali če je sploh ne poznamo. Torej: Prijatelj je tukaj ali tam in gre tja ali prihaja sem.

Pa še na eno zelo razširjeno napako bi opozorila. Zelo domača se nam zdi beseda **imponirati**, a jo pogosto uporabljamo v napačnem pomenu. Ta tujka pomeni zbuhati spoštovanje, biti všeč kot npr.: Oni gospod **mi imponira** zaradi lepega vedenja, urejene zunanosti. **Imponirala** mi je s svojim pogumom in samozavestjo itd. Če pa hočemo sloveniti italijanski glagol **imporre**, moramo reči, da nam kdo kaj vsiljuje ali nas v kaj sili.

Izobraževalno predavanje v Rodiku

V polno zasedeni pevski sobi rodiškega župnišča je potekal prvi izobraževalni večer, ki sta ga pripravila župnija in cerkveni pevski zbor.

Predavatelj prof. dr. Božidar Slapšak je orisal potek arheoloških raziskav na Ajdovščini - 804 metre visokem brkinskem vrhu nad Rodikom. Točka je izjemna, tako po naravni lepoti in gozdnem bogastvu kot po dominantni legi nad divjaškim in kozinskim prometnim vozliščem. Tako ni slučaj, da je tu izjemno in bogato arheološko najdišče — utrjeno naselje, ki je nastalo bržkone na začetku prvega tisočletja pred Kristusom in sodi med gradišča, kot tu običajno pojmujejo ostanke takšnih starodavnih, višinskih, utrjenih naselij. Je pa rodiška Ajdovščina bila naseljena tudi v rimski dobi (v tem času so njene prebivalce imenovali

Rundictes in to ime je pustilo sled v današnjem imenu vasi liziranih obrtnih oziroma industrijskih dejavnosti.

Letošnje raziskave so potekale v obliki poletne šole za srednješolce, študente in begunsko mladino. Najdišče, ki ima kakšne 4 ha površine, je očiščeno, proti koncu grede meritve reliefa in ruševinskih grobelj poznoantičnih stavb, prav tako tudi geofizikalne meritve in jemanje vzorcev za geokemične analize. Cilj vseh teh meritev in raziskav je dobiti čimveč podatkov o naselju kot celoti, njegovi urbanistični ureditvi in funkciji posameznih delov in posameznih stavb v njem. Bera najdb je bogata in to daje upanje, da se bo izvedelo marsikaj o organiziranosti in načinu življenja v tem naselju v 4. in 5. stoletju po Kristusu.

ER

POGLED V SLOVENIJO

Odtekanje kapitala v tujino

Niso se še polegli odmevi na intervju Janeza Janše v »Nedeljskem dnevniku«, v katerem je neposredno prikazal predsednika republike Milana Kučana kot osrednjega odgovornega akterja za sojenje četverici, ko je za novo afero poskrbela sama slovenska vlada. Na nenavaden način je obvestila javnost, da v okviru divjega lastninjenja odteka slovensko družbeno premoženje v tujino, zaradi česar je prisiljena poostriži ukrepe. Nenavadnost vladnega nastopa je predvsem v načinu, saj je bilo videti, kot da je vlada na ta način odkrila pojav, za katerega pa vemo, da poteka že ves čas od prvih demokratičnih volitev pred tremi leti in pol. Istočasno se je vlada prikazala v luči rešitelja problema, ki z odtekom kapitala dobesedno spodkopava mlado slovensko državo. Toda to še ni vse: kljub ugotovitvi, da torej divje lastninjenje pleni skupno premoženje, niso bila objavljena nikakršna imena. Služba družbenega knjigovodstva, ki je pač vladi dodatno prikazala dejansko stanje, ni nikogar od krivcev ovadila. Poudarek je seveda v stališču vlade, ki v tem primeru ne ukrene ničesar, niti ne pozove v akcijo sodstva, ki bi seveda moralo v vsedržavnem interesu nemudoma ukrepati.

In tudi to še ni vse. Za dodatno senzacijo je poskrbel proslavljeni minister za pravosodje Miha Kozinc, ki je na tiskovni konferenci ponosno izjavil, da bodo pravosodna mini-

strstva tujih držav poskrbela, da bodo odkriti krivci divjega lastninjenja na Slovenskem ter z imeni predstavljeni javnosti! - Na vsak način je slovenska vlada odigrala pravo predstavo, ki naj potolaži kar preveč brezbrizno javnost oziroma jo prepriča, kako vlada učinkovito in pravočasno rešuje vse tekoče probleme. Čez kakšen dan pa je TV Slovenija objavila priložnostno anketo, ki je očitno zajela osveščene ljudi, zakaj jasno se je pokazalo, da je ta del javnega mnenja spregledal slabo zrežirano predstavo in navedel vlado kot glavnega krivca za nastalo stanje in za dejstvo, da se divje lastninjenje pravzaprav nemoteno in že dolgo časa nadaljuje. Tudi istočasen TV komentar je izpostavil podobno ostro prepričanje, da vlada očitno ne obvladuje položaja, čeprav hoče zbuditi vtis, da ni nobenih problemov. Zaradi vseh teh odzivov se je v nedeljo zvečer pojavil na TV dnevniku sam predsednik Janez Drnovšek, ki je seveda zanikal vse obtožbe in namigovanja z utemeljitvijo, da pač določen del javnosti ni pravilno razumel vladinih potez in uspehov. Za dejstvo, da niso prišla v javnost imena kršiteljev, pa je blago obtožil Službo družbenega knjigovodstva, ki bi menda morala ravnati drugače, še tiše pa je omenil sodstvo, »ki bi lahko ukrepalo.«

Ob vsem tem velja dodati misel, da je tako zvano divje lastninjenje nevarna šibitev celotnega državnega organizma, kjer si nosilci povojnega partijskega obdobja prilajčajo skupno premoženje ter ga celo odvajajo v tujino. Pri tem jim stoji ob strani kar preveč demokratična zakonodaja, kjer so bivše vodilne sile uspele potisniti pravičnejše in za državo koristnejše odločitve usodno v stran. Vsemu temu stanju, ki na Republiko Slovenijo prav gotovo ne bo dobro vplivalo, je pripomoglo preveč blago javno mnenje, znotraj katerega izstopajo bolj posamezniki kot pa večje družbene skupine. Upati je, da bodo v Sloveniji slednjič tudi politiki prejšnjega obdobja ugotovili, da je nujno za mlado državo drugače skrbeti, zakaj globoka brezna balkanskega kotla, italijanskega državnega pretresa in ruske negotovosti prav gotovo ne bodo obšla Republike Slovenije.

Ambrož Kodolja

Janez Povše

Tudi to bo Slovenija

(nadaljevanje s 1. strani)

marsikatero kulturno navado, ki je doma niso poznali, ali niso hoteli poznati! Res pa je, da so do takšnih in podobnih spoznanj prišli Italijani drugače. Ti so se še vedno po evropskih državah znašli po nekakšnih getih, ker se jih enostavno bojijo zaradi njim lastnega hrupa.

Ob takšnih ugotovitvah pa bomo kmalu spoznali, da bo Slovenija za kakšno desetletje v marsičem drugačna in da bo marsikje zgubila svojo zunanjo identiteto. O pristani slovenski kulturi, ki jo le poznamo, ob vsem tem upravičeno ali pa ne razmišljajmo vsaj s kančkom dvoma.

V petek, 29. oktobra, se je v Rimu izteklo zemeljsko popotovanje duhovnika in univ. prof. dr. Janeza Vodopivca. Kot dolgoletni in odlični profesor na »Urbaniani« oz. na Papeški univerzi namenjeni predvsem študentom iz tzv. misijonskih dežel, izmed katerih se običajno izbirajo nadpastirji krajevnih cerkv v Afriki, Aziji in Oceaniji, je msgr. Vodopivec kot malokdo izkazal čast slovenskemu imenu.

VODOPIVČEVA MLADOST

Rodil se je leta 1917 v Ljubljani. Vendar že priimek izdaja njegovo primorsko pokolenje. Njegov rod izhaja iz Dornberka.

Mlada leta je msgr. Vodopivec preživel v Ljubljani. Obiskoval je državno klasično gimnazijo.

Kot bogoslovec je študiral na teološki fakulteti ljubljanske univerze. Leta 1941 je postal duhovnik. Fa-

dr. Janezu Vodopivcu v spomin

kultetni študij v Ljubljani je sklenil leta 1942 z doktoratom iz teologije pri prof. Francu Grivcu.

PRIHOD V RIM NA UNIVERZO URBANIANA

Po kratkem podiplomskem študiju na Gregorijani v Rimu se je vrnil kot predavatelj na ljubljansko teološko fakulteto. Maja 1945 pa se je z večjim delom profesorjev in študentov iste fakultete zatekel na Korosko in nato v Brixen na Južno Tirolsko. Vendar v Argentino leta 1948 kolegom ni maral slediti. Začasno zaposlitev je našel kot kaplan v rimski župniji sv. Jožefa na začetku Nomentanske ceste. A že leta 1949 je prestopil prag Urbaniane

Koncert APZ Tone Tomšič v Štandrežu

V nedeljo, 7. novembra, je nastopil v župni cerkvi v Štandrežu Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane. Koncert sta organizirala Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel in Glasbena matica. Na sporedu so bile izključno skladbe slovenskih skladateljev. Prvi del programa je obsegal dela nabožne vsebine, drugi pa ljudske pesmi izrazito duhovne vsebine v priredbi znanih slovenskih skladateljev. Dirigent je bil Stojan Kuret, docent na Konservatoriju Tartini v Trstu, sicer pa od sezone 1992-93 tudi umetniški vodja in dirigent APZ T. Tomšič.

V štandreški župni cerkvi je že okvir sam na sebi kar se da posrečen za podobne koncerte (škoda, da je bila do sedaj premalo ovrednotena v tem smislu). Kraljeve freske so s svojo živo in plastično umetniško sporočilnostjo bogato slikarsko obeležje, kjer se ob smotno zadržani svetlobi kar skrivnostno ujemajo podoba, beseda in melodija. Polna cerkev je še posebej pomenila človeški material, ki živo spremlja nastop pevcev in pevk in s svojim spontanim aplavzom na eni strani in zbranostjo na drugi strani vsemu še vtisne svoj pečat.

APZ Tone Tomšič je na Goriškem znan že dolgo vrsto let in je vedno žel veliko uspeha in odobravanja našega občinstva, kljub naravni menjavi pevcev in dirigentov. Kdo se ne spominja njegovih prvih večjih nastopov v začetku prvih zborovskih tekmovanj »Seghizzi« ali pa v naših dvorinah, ko je med drugim prav »Lipa zelenela je« vedno navduševala goriške Slovence. In tudi na nedeljskem koncertu je Lipa bodrilno, sproščeno in obenem svečano kot himna zaključila nastop mladih ljubljanskih pevcev.

Kot rečeno, je bil prvi del koncerta posvečen nabožni glasbi. In to je tudi prav, saj je posebej v cerkvi ta najbolj na mestu. Po dveh uvodnih skladbah Marija Kogoj in Pavleta Merkuja je zbor izvajal — kot umetniško težo večera — Requiem tržaškega skladatelja Pavleta Merkuja. V drugem delu pa smo poslušali priredbe Ubalda Vrabca, Pavleta Merkuja (ena pesem je bila v Gorici že izvedena), Emila Adamiča, Franca Marolta, Brede Šček, Mateja Hubada in Karola Pahorja.

Posebno pažnjo zasluži tu gotovo Merkujev Requiem (Pro felici mei transitu). Daljša skladba je pisana za

koncert asistent prof. Parenteja, kasnejšega nadškofa in kardinala. Bila je skupina tam študirajočih mariborskih bogoslovcev, ki je prof. Parenteja posrečeno opozorila na obetajočega, v Rimu neznanega profesorja. Tako se je pričela plesti med Urbaniano in Janezom Vodopivcem življenjska vez, ki bo trajala dobrih štirideset let (1949-1991) ter ga vodila od asistenta do rednega profesorja ekleziologije in ekumenizma, pa tudi do dekana teološke fakultete na Urbaniani. Prav njemu je prof. Parenteja zaupal vodenje in urejevanje fakultetne revije »Euntes docete«, ki jo je prof. Vodopivec dvignil na zavidljivo teološko raven. V tej reviji so predvsem zapisani Vodopivčevi članki in razprave, sad njegovega teološkega raziskovanja in snovanja.

Oskar Simčič

(nadaljevanje)

zbor »a capella« in gre od tradicionalnega štiriglasja do večkratnega mnogoglasja, kar nedvomno ustvarja tudi svoj zvočni efekt. Podobne skladbe rekvijeme za sam zbor so pisali že renesančni polifonski mojstri, kot npr. preprosto lepa Missa pro defunctis skladatelja J.M. Asola iz beneške šole v 16. stoletju, da le omenim eno značilno delo. Ne bomo tu delali primerjav med Merkujevim in Asolovim rekvijemom, saj ima gotovo vsak svoje izvirne prvine in oblike. Če si na hitro ogledamo tudi zvočno vsebino Merkujevega dela, moramo reči, da jo odlikujeta posebna vedrina in liričnost (recimo Sanctus) in pa spet s transcendenco prepognjeni Lux aeternam — da podčrtamo le kak izsek iz tega bogatega in markantnega glasbenega dela.

Drugi del koncerta ljubljanskega

akademskega zbora je, kot že rečeno, obsegal ljudske pesmi s pretežno duhovno vsebino. Ta dan je vsega veseja, Rasti rožmarin, Venci beili, Sedma ura in druge so lepo izzvenele in kar blagodejno vplivale po prejšnji lepi, a »težji« glasbi. Vsem tem izvedbam gre dodati še štiri skladbe, ki jih je po toplem aplavzu APZ moral dodati izven programa: Mokranjčev Njest svjati, Ave Mario skladatelja Busta, O vos omnes (P. Casals) in Maroltovo priredbo Lipe.

Dirigent Stojan Kuret je zborovsko telo obvladal dokaj suvereno in brez velikih gest izvalil iz grl mladih pevk in pevcev čisto in disciplinirano izvedbo predstavljenih del. S tem je potrdil sloves, ki ga je zbor imel zlasti v začetni dobi, in tako še danes sodi med skupino zelo dobrih slovenskih vokalnih ansamblov. ab

Kraška gorska skupnost sporoča

Lastniki malih trgovskih podjetij, ki so vodena družinsko ali osebno, dejanske družbe, osebne družbe in združne oblike z največ dvema nameščencema in ki delujejo na ozemlju Kraške gorske skupnosti-Comunità Montana del Carso v okrožjih, ki dne 25.10.1981 niso presegli 500 prebivalcev, lahko predstavijo prošnje za prispevek, ki znaša največ 50% na porabljen sredstva, in vsekakor na najvišjo vsoto L. 2.000.000, za znižanje stroškov tehnično-gospodarske konzulentne službe s posebnim ozirom na vodenje knjigovodstva za leto 1992.

Prošnje na kolkovanem papirju je treba predstaviti v tajništvu Kraške gorske skupnosti-Comunità Montana del Carso v Vižovljah (Športni center) do vključno 12. ure 3. decembra 1993.

Prošnje, ki ne bodo predložene pravočasno in/ali ne bodo popolne, se ne bodo upoštevale.

Prošnje morajo vsebovati sledečo dokumentacijo:

- upravno dovoljenje za prodajo;
- potrdilo o vpisu v Seznam podjetij, ustanovljen pri pristojni Zbornici za trgovino, industrijo, obrt in kmetijstvo;
- nadomestno izjavo izpričevalne listine, izdano na podlagi 4. člena zakona št. 15 z dne 4.1.1968, ki potrjuje pravno naravo trgovskega obrata, odnosno številno nameščencev;
- izjavo župana občine, v kateri deluje mali trgovski obrat, ki potrjuje delovanje slednjega v kraju,

ki dne 25.10.1981 ni presegal 500 prebivalcev;

e) izplačane fakture stroškov za tehnično-gospodarsko konzulentno službo za leto 1991, s posebnim ozirom na vodenje knjigovodstva;

f) potrdilo, ki ga predvideva zakon 19.3.1990, št. 55 »Nova protimafijska pravila«.

Iz delovanja SSO

Na svoji zadnji seji v sredo, 3. novembra, je izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij nadaljeval z razpravo o številnih aktualnih vprašanjih. Predsednica Marija Ferletič je poročala o nekaterih nujnih zadevah. Še posebej je tekla beseda o obisku državnega sekretarja dr. Petra Vencija pri Slovincih v videmski pokrajini.

Iz poročil predsednika in odbornikov izhaja, da ima sedaj SSO v teku vrsto pomembnih načrtov. Seveda je med bližnjimi najbolj važen simpozij o evropskih in manjšinskih vprašanjih, ki bo 26. in 27. t. m. v sejni dvorani pokrajinskega sveta v Gorici. Je pa še nekaj drugih problemov. Poudarjena je bila potreba po rešitvi zahtevnih vprašanj, zlasti skupno sodelovanje obeh krovnih organizacij za šolo v Špetru, Glasbena matica in za druge strukture, ki se soočajo s težavami, predvsem finančnega značaja. SSO je v zvezi z glasbenimi ustanovami naredila nekaj korakov (kot že omenjeno v zadnjem poročilu) posebej na ministrski ravni v Rimu.

Meseca avgusta 1951 je dr. Janez Vodopivec imel pri uršulinkah zaprte duhovne vaje za dekleta Goriške Marijine družbe. Na fotografiji je v sredi nadškof msgr. Hijacint Ambrosi, na njegovi desni dr. Vodopivec, ob nadškofovi levici dr. Rudi Klinec in poleg njega Jožko Štanta. Prva leta po vojni je dr. Vodopivec sploh rad zahajal na Primorsko, posebno še v Kanalsko dolino in na Sv. Višarje.

Naš glas za sožitje

Občinske volitve 21. novembra 1993 v Trstu, Devinu-Nabrežini in v Miljah

Kako volimo po novem

Kot smo že večkrat poročali, bodo prihodnjega 21. novembra predčasne upravne volitve v občinah Trst, Devin-Nabrežina in Milje. Na njih bodo volivci neposredno izbrali ne samo nove občinske svetovalce, temveč (prvič po novih pravilih) tudi župana.

V devinsko nabrežinski in miljski občini (pod 15 tisoč prebivalcev) velja večinski volilni sistem z enim samim krogom volitev, kar pomeni, da bosta 21. novembra izvoljena tako župan kot občinski svet, in sicer na osnovi relativne večine prejetih glasov. Balotaža bi prišla v poštev le v primeru, ko bi županski kandidati prejeli enako število glasov.

Malo drugačna pravila pa veljajo za občine z nad 100 tisoč prebivalci, kjer je predviden še drugi krog volitev (balotaža), če v prvem krogu noben županski kandidat ne prejme absolutne večine (vsaj 51%). Ker predvidoma v Trstu noben kandidat na volitvah 21. novembra ne bo prejel takšne večine, se bosta morala najbolj voljena županska kandidata pomeriti v drugem krogu volitev 5. decembra.

OBČINI DEVIN-NABREŽINA IN MILJE

V občinah Devin-Nabrežina in Milje ima volivec pravico, da voli za enega županskega kandidata. To opravi tako, da prečrta volilni simbol liste zraven njegovega že natisnjene imena in priimka. Poleg tega volivec lahko da preferenčni glas *enemu* kandidatu za občinski svet, in sicer tako, da na prazno vrstico pod volilnim simbolom napiše njegov priimek.

OBČINA TRST

Volivec ima tri možnosti:

1. da glasuje samo za županskega kandidata;
2. da glasuje za eno od list: v tem primeru se šteje glas listi in županskemu kandidatu, ki je z njo povezan. Na prazni črti ob simbolu (kot že rečeno) lahko napiše preferenco *enemu* od kandidatov za občinski svet;
3. da glasuje za županskega kandidata in hkrati simbol liste, ki podpira drugega županskega kandidata.

Kako nastopa SSK na upravnih volitvah

SSk nastopa na upravnih volitvah z dne 21. novembra 1993 v glavnem na listah, ki jih je sooblikovala skupno z drugimi političnimi strankami.

V občini Trst

je SSK stopila v Zavezništvo za Trst (Alleanza per Trieste - AT), v katerem je šest drugih skupin, in sicer katoliška, socialistična, republikanska, zeleni, gibanje Demokratsko zavezništvo in stranka Rete. AT skupno s KD in DSL podpira županskega kandidata Riccarda Illyja. SSK ima torej svoje kandidate na listah AT za tržaški občinski svet in za vse rajonske svete, razen za vzhodno in zahodnokraškega, kjer se SSK predstavlja s svojo listo in simbolom, ker ji volilna pravila in politične razmere omogočajo tak nastop.

V občini Devin-Nabrežina

je SSK skupno s krajevnimi sekcijami DSL, SKP in zelenih ter z nekaterimi neodvisnimi občani oblikovala listo »Insieme-Skupaj«.

V občini Milje

SSk nastopa v povezavi s krajevnimi sekcijami DSL, SKP in zelenih ter z nekaterimi neodvisnimi katoličani in socialisti na listi »Insieme per Muglia« (Skupaj za Milje).

Devin-Nabrežina

Na listi »Skupaj za Devin-Nabrežino« je lepo število kandidatov Slovenske skupnosti.

Kandidatna lista »Skupaj-Insieme« za Devin-Nabrežino:

županski kandidat: Giorgio DE-PANGHER; Dario PERTOT; Claudio LAURITANO; Walter DE WALDERSTEIN; Danilo ANTONI; Martin Luis BRECELJ; Franc FABEC; Giuliano GOAT; Maja LAPORNIK PELIKAN; Roberto LAURINI; Elena LEGHISSA; Elena MANDRUSSANI CRASNICH; Ivan SIRCA; Bruno TOMASETIG; Vera TUTA BAN; Massimo VERO-NESE; Marco ZIDARIC.

Milje

Kandidat Slovenske skupnosti na listi »INSIEME PER MUGLIA« (»Skupaj za Milje«) je Marko ŠAVRON.

Kandidatna lista »Skupaj za Milje«: županski kandidat: Sergio MILO; Giuseppe FERRARO; Omero LEITER; Gabriella LENARDON; Silvano MINKUSCH; Renzo NICOLINI; Cinzia OSTROUŠKA; Giovanna PACCO; Aldo ROMIO; Marko ŠAVRON; Bruno STEFFÈ; Otello TIBALDI; Barbara TULL; Moreno VALENTICH; Fulvio VALLON; Cristina VELIKONJA; Fulvio ZUPPIN; Diego APOSTOLI; Antonietta ROLFF BALBI; Roberto BASIACO; Giorgio CIGONA.

»Upam, da bodo Slovenci razumeli pomembnost trenutka«

(Pogovor s kandidatom SSK za tržaško občino Petrom Močnikom)

Slovenska skupnost bo na občinskih volitvah v Trstu, Miljah in Devinu-Nabrežini 21. novembra nastopila v sklopu širših koalicij. K temu, pa tudi k odpovedi lastnemu znaku (le-ta se bo pojavil samo v obeh kraških rajonskih sosvetih), jo je prisilila nova volilna zakonodaja, ki je za manjše stranke zelo restriktivna. Glavna bitka se bo seveda bila v Trstu. Zato se je naše uredništvo odločilo za pogovor z glavnim kandidatom SSK za tržaški občinski svet dr. Petrom Močnikom, ki nastopa na listi Zavezništva za Trst - Alleanza per Trieste (AT), s katerim je SSK sklenila volilni dogovor.

Vpr.: Te volitve so verjetno zadnji vlak za Trst. Kako si predstavljate razvoj dogodkov v primeru zmage Riccarda Illyja oz. Giulia Staffierija?

Odg.: Trst ima prvič po dveh desetletjih možnost, da razbije nacionalistični moreči blok, ki ga posebej Staffieri in ki je bil za razvoj Trsta usoden. Zato je nadvse pomembno, da damo možnost odprti in podjetni osebi, kot je Illy, ter kulturnim in človekoljubnim silam, ki ga podpi-

rajo, da skušajo spremeniti mesto v to, kar je bilo in kar si tudi zasluži, da je.

Vpr.: Prvič v svoji zgodovini se SSK predstavlja pod nekim drugim simbolom: ali bo ta odločitev vplivala na samostojnost stranke?

Odg.: SSK se predstavi prvič pod drugim simbolom na upravnih volitvah. V to je prisiljena zaradi nove za manjšino krivične volilne zakonodaje, ki onemogoča majhnim strankam prisotnost v izvoljenih telesih in ne jamči zastopnikov narodnim manjšinam. SSK se je zato na kongresu odločila, da je važneje imeti lastnega izvoljenega zastopnika kot ohraniti samostojnost znaka. Zato je sklenila dogovor z Zavezništvom za Trst (AT), v katerem le-ta jamči SSK politično samostojnost stranke in izvoljenih predstavnikov na njenih listah. Stranka torej ostaja politični subjekt.

Vpr.: Za kaj si boste prizadevali, če boste izvoljeni? Kakšne načrte imate ne samo za bodočnost Slovencev, ampak tudi za bodočnost našega mesta?

dr. Peter Močnik

Odg.: Prvorazrednega pomena je doseči priznanje narodnih pravic v okviru pristojnosti, ki jih ima Občina, ampak tudi rešitev tega problema je v dobri meri odvisna od rešitve celotnega položaja in odnosa mestne uprave do njenih občanov v vseh vsakdanjih težavah. Potrebno je zato, da postane občinska uprava učinkovita, na razpolago ljudem in primerna svojim nalogam. V takem vzdušju bo tudi odnos do manjšine in do njenih pravic drugačen.

Vpr.: Tudi tokrat Slovenci nismo bili enotni v svojih izbirah. Kako si razlagate Spetičovo kandidaturu v okviru Stranke komunistične preno-ve in kaj bi v tem primeru svetovali volivcem?

Odg.: Na žalost Slovenci še vedno postavljamo ideološke vrednote pred narodnimi, v strahu, da bi izgubili svoj pluralizem. Zato mi je žal, da le slovenski volivci SKP ne bodo združeni pod skupno kandidaturu Riccarda Illyja. Upam, da bodo Slovenci razumeli pomembnost trenutka in podprli kandidata, ki ima realne možnosti izvolitve ter s tem dali prednost bodočemu razvoju manjšine. Volivce SSK pa vabim, da 21. novembra prečrtajo znak Zavezništva za Trst (AT) ter da poleg njega zapišejo ime kandidata stranke, ki ga želijo podpreti. S tem bodo namreč istočasno dali glas tudi kandidatu Illyju in preferenco lastnemu kandidatu-svetovalcu. Preferenčni glas je tokrat izrednega pomena in sem zato prepričan, da se bodo naši volivci množično odzvali vabilu.

Pogovor zapisal I.Ž.

TRST - Kandidati SSK na listah Zavezništva za Trst - Alleanza per Trieste

ZA TRŽAŠKI OBČINSKI SVET

PETER MOČNIK
ANDREJ BERDON

ZA RAJONSKE SOSVETE

Rojan-Greta-Barkovlje in Kolonja-Škorklja: Aleksander FURLAN.
Novomesto-Nova mitnica in Sv. Vid-Staro mesto: Laura ABRAMI.
Stara mitnica-Sv. Jakob: Boris (Giuseppe) SLAMA.
Sv. Ivan in Kjadin-Rocol: Edvard CRAPESI in Jožko GERDOL.
Škedenj-Čarbola in Valmaura-Naselje Sv. Sergija:
Sergij PETTIROSSO in Boris STOPAR.

Rajonske volitve na vzhodnem in zahodnem Krasu v tržaški občini

Kandidatna lista SSK za Vzhodni Kras

Bazovica - Padriče - Gropada - Trebče - Bani - Ferlugi - Opčine
Andrej BERDON, Ivan CRISMANCICH, Edvin FORČIČ, Magda JEVNIKAR por. ZUPANČIČ, Mitja OZBIČ, Stojan (Maurizio) PAHOR, Anka PETERLIN, David SLOBEC, Zoran SOSIČ (neodvisen), Breda SUSSI, Andrej ŠTEKAR, Alberta VREMEC, Emma ZAGAR vd. KRALJ in Ivan ZERIAL.

Kandidatna lista SSK za Zahodni Kras

Prosek - Kontovel - Sv. Križ
Henrik LISJAK, Bogdan KRALJ, Peter STARC, Magda CIUCH por. BUKAVEC, Bruna CIANI, Vladimir KOSMAČ, Mario SEDMAK, Miriana STARC in Robert VIDONI.

Iz negotovosti
v gotovost
iz
togosti
desničarskih
krogov v sožitje.
To bo odločil
tvoj glas!

Simpozij o Evropi in manjšinah

V dneh 26. in 27. novembra t.l. bo v Gorici dvodnevni simpozij o Evropi in narodnih manjšinah, ki ga prireja Svet slovenskih organizacij v deželi Furlaniji-Juljski krajini. Zborovanje bo v dvorani Pokrajinskega sveta v Gorici.

Na njem bo sodelovala vrsta uglednih kulturnih in političnih predstavnikov in javnih delavcev. Predavatelji prihajajo iz Italije, Slovenije, Avstrije in nekaterih drugih držav. Simpozij bo odprt za vso javnost in tisk ter druga sredstva javnega obveščanja.

S tem želi SSO aktivno poseči na zanimivo področje evropskega združevanja, povezanega s problemom narodnih skupnosti, posebej manjšin. Vse to danes zadobiva vedno več pozornosti tudi pri najvišjih evropskih organizacijah. Pred nekaj leti sta tako evropski parlament kot tudi Evropski svet odobrila vrsto listin in dokumentov o manjšinskem vprašanju, kar nedvomno lahko aktivno prispeva k vprašanju manjšinske zaščite v posameznih državah Evropske gospodarske skupnosti oz. pravkar formalno ustanovljene Evropske unije.

SREČANJE S PREFEKTOM

Predsednica SSO Marija Ferletič in dr. Damjan Paulin, predsednik Zveze slov. katoliške prosvete, sta se v ponedeljek, 8. t.m., sestala z novim goriškim prefektom. Predstavila sta mu SSO in njene članice ter ga seznanila s perečimi problemi slovenske manjšine v Italiji. Razgovor je potekal zelo pristrčno. Prefekt se je zanimal za razna vprašanja in izrazil svojo pripravljenost za poseg pri pristojnih centralnih oblasteh.

Zelo rad je sprejel nekaj poklonjenih publikacij, ki mu jih je predsednica izročila ob koncu enournega razgovora.

Peč

V nedeljo, 21. nov. t.l., bo ob 10. uri slovesen blagoslov novega zvona na Peči.

Obred blagoslovitve bo pod lopo pred cerkvijo. Sledila bo sv. maša v cerkvi, med katero bodo botri skupaj s starejšino prvih zvonov prinesli mašne darove na oltar.

Ves obred in sv. daritev bo opravil kanonik mstr. dr. Franc Močnik ob spremstvu duhovščine.

Pel bo MePZ Rupa-Peč.

Prisrčno vabljeni!

Odbor za novi zvon

Vidov dan na goriškem Gradu

Med uspešnicami letošnjega leta je gotovo knjiga prof. Jožeta Pirjevca v italijanskem jeziku Il giorno di San Vito (Vidov dan). Profesor govori o nekdanji FLRJ oz. Jugoslaviji od leta 1918, ko je država nastala z združitvijo Srbov, Hrvatov in Slovencev v eni državi. Ta se je sprva imenovala država Srbov, Hrvatov in Slovencev (SHS), pozneje se je pa preimenovala v Jugoslavijo. Knjiga se končuje z letom 1990, ko je FLRJ razpadla. Uvodoma pa ima splošen pregled o Srbih in njih državi v preteklosti. Svoji knjigi je dal naslov »Vidov dan«, ker je to državni praznik za Srbe v spomin na kosovsko bitko, ko so Turki porazili srbsko vojsko in je Srbija izgubila svojo samostojnost do preteklega stoletja.

Predavatelja je predstavil senator Darko Bratina, ki je ob koncu omenil tudi odgovornost Evropske skupnosti za sedanjo tragedijo v Bosni, ker države niso nastopile, ko je Milošević začel svojo politiko »etničnega čiščenja.« Z besedami so države tako politiko obsodile v Helsinkih, dejansko so jo potihoma podprle.

Svojo knjigo je prof. Pirjavec predstavil v Trstu in Gorici in tudi v raznih mestih po Italiji.

Laguna '93

V nedeljo se je v Gradežu odvijala vaja civilne zaščite pod naslovom »LAGUNA 93«, v kateri so sodelovale skupine iz cele dežele. Prisotne so bile tudi slovenske občine s svojimi prostovoljci

Vajo, ki je imela namen usklajevanje posegov specializiranih skupin v skupni akciji ob neurju v laguni, je organizirala deželna služba civilne zaščite. Svoje zadovoljstvo nad uspehom široke akcije, ki je zahtevala poseg 800 oseb, sta izrazila tudi deželni ravnatelj in odbornik za civilno zaščito. Usposabljanje prostovoljcev za posege ob nesrečah je velikega pomena zlasti v majhnih in oddaljenih občinah, kjer ni državnih strokovnih služb. Slovenskim prostovoljcem čestitamo in želimo veliko uspehov tudi s povečanjem svojih skupin v tej tako pomembni socialni službi.

SKŽ Izvir, Center Stella Matutina in SKPD Gorica prirejajo v četrtek, 18. novembra, ob 20.30, v Katoliškem domu kulturni večer

Izziv Brazilije

Ob diapozitivih bomo slišali pričevanja mladih, ki so obiskali to deželo.

Kmalu občni zbor SSS

Na zadnji seji je Odbor Sindikata slovenske šole - tajništvo Gorica določil, da bo v torek, 16. novembra 1993, 23. redni občni zbor SSS. Sedanji odbor je namreč tik pred iztekom svojega dvoletnega mandata. Občni zbor bo potekal v prostorih osnovne šole O. Župančič v ulici Brolo v Gorici s pričetkom ob 12.10, predhodno pa Sindikat sklicuje sindikalno zborovanje za učno in neučno ter vodstveno osebje na osnovnih šolah od 2. ure dalje.

Prisotni bodo izvolili novi Odbor SSS in se izrekli o simboličnem odtegljaju na mesečni plači, kajti sedanja neformalna članarina ne zagotavlja pravnega obstoja SSS.

Volitve v deželno šolsko komisijo bodo 25. novembra 1993. V to goriško tajništvo predlaga, po domeni s tržaškim tajništvom, sledeče kandidate: Sonja Klanjšček kot predstavnik osnovne šole, Nataša Pavlin kot predstavnik ravnateljstva osnovnih šol, Enco Pavletič kot predstavnik višjih šol. Ostala mesta, in sicer ravnateljsko mesto za višje šole in dve mesti za nižjo srednjo, pa bodo krili Tržačani.

SI

Čestitke

V Trstu je v četrtek, 4. novembra, dosegel doktorat iz medicine in kirurgije Marko Vrtovec. Tezo je branil pred prof. Brunom Altamura in Mariom Silla. Novemu doktorju čestitke!

* * *

13. novembra bo praznovala rojstni dan Marica Klanjšček, 17. nov. pa njena sestra Dragica. Da bi preživeli še mnogo let zdravi in veseli, jima iz srca želi prijateljica Jelka.

Berite tudi katoliški GLAS

25 let delovanja

SKD HRAST

1968 - 1993

vabi

na jubilejni koncert mešanega zbora Hrast dirigent Hilarij Lavrenčič

na sporedu bodo dela iz romantične polifonije, slovenske umetne in ljudske pesmi Župnijska cerkev Doberdob
Petek, 12.11.1993, ob 20.30

* * *

Četrtek, 25.11.1993

Koncert za orgle in trobento orgle Hubert Bergant
trobenta Roberto Caterini

* * *

Sreda, 1.12.1993

Predstavitve knjige Igrarija čarovnja. Igra za mlade izvajalce iz zapuščine Franke Ferletič

Pevci zbora Hrast med celovečernim koncertom v Maasmechelemu (Belgija) med Slovenci

Breščakovi, družina umetnikov

Do nedavna je malokdo slutil, da je v Dobravljah na Vipavskem žive la družina, ki je dala pesnike, pisatelje in slikarje. To se sedaj odkriva po zaslugi njihovega sorodnika dr. Rada Jerkiča. Gre za tri člane te družine, za hčeri Teo in Ivo ter za brata Stanka. Vsi trije so pravzaprav samorastniki, saj niso imeli posebnih šol iz preprostega razloga, ker so bili zelo številna družina (16 otrok) na razmeroma majhni vipavski kmetiji. Uveljavili pa so se s svojo naravno nadarjenostjo in pridnostjo. Tea se je uveljavila kot slikarka, Iva kot pisateljica, Stanko kot pesnik. To trojico so v petek, 5. novembra, predstavili v Kat. knjigarni. O Ivi Breščak in njenem bratu je spregovoril prof. Albin Sirk, o umetnici Tei pa prof. Jožko Vetrh.

Spise Ive Breščak so izdali v zelo lično opremljeni knjigi v dveh razdelkih; v prvem so objavljeni spisi, ki so leta 1940 že bili natiskani, a zaradi fašistične cenzure niso smeli iziti; tiskarna jih je vrgla med star papir. Ohranil se je le en izvod. V drugem delu so zbrani spisi, ki jih je Iva objavila v Ženskem svetu in Naših razgledih med prvo in drugo svetovno vojno. Zgleduje se pri Francetu Bev-

ku, s katerim sta bila v pismenih stikih.

Njen brat Stanko, ki je preminil leta 1960, je pesnik samorastnik. Imel je sicer nekaj šol, a v glavnem je bil samorastnik in nazadnje kmet. Njegove pesmi so pesmi pristnega Primorca, razočaranega idealista. Zato jih vsebinsko lahko ločimo v tri obdobja: pristno domoljubne, domačijske, npr. Slovenska zemlja; drugo obdobje izraža navdušenje nad pridobljeno svobodo po vojni, npr. Naša pravda; tretji sklop pa tvorijo pesmi z versko vsebino, v tem izstopajo soneti in Hvalnica: »Dobrote le in blagoslove / deli mi tvoja roka, Bog / neštete dal si mi darove / nešteti rešil me nadlog.«

Iz bogate pesniške zapuščine Stanka Breščaka je urednik prof. A. Sirk izbral najboljše in v uvodu orisal življenjsko pot tako Ive Breščak kot Stanka.

Za predstavitev obeh zbirk se je oglasil prof. Jožko Vetrh ter ocenil sestro Teo Breščak kot slikarko. V prostorih knjigarne je namreč bila istočasno tudi razstava del te slikarke.

Slike so še vedno na ogled v razstavnih prostorih knjigarne. (r+r)

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

GORICA

Cecilijanka '93

35. revija goriških pevskih zborov bo posvečena skladateljici Bredi Šček ob 100. obletnici rojstva.

Sodelujejo tudi zbori iz Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Koroške

Gorica - Katoliški dom

Sobota, 20. novembra, ob 20.30

Nedelja, 21. novembra, ob 16. uri

Izlet na Koroško

Mladi Števerjanci, ki se zbiramo v Mladinskem krožku SKPD »F.B. Sedej«, smo organizirali v nedeljo, 31. oktobra, izlet na Koroško. Okviren program je izdelal g. Franci Tomažič, predstavnik Krščanske kulturne zveze v Celovcu. Odhod je bil z avtobusom s trga pred cerkvijo v Števerjanu. Pot nas je vodila v dolino Rož. Ko smo prestopili mejni prehod, smo zagledali prelep koroški svet, ki je odseval v čudovitih jesenskih barvnih odtenkih. Tako prijetna je bila vožnja po tej pokrajini! Dospeli smo v vas Sveče, kjer smo se udeležili sv. maše. Tu je bil predviden tudi ogled Goršetove domačije z vrhom koroških umetnikov. Pri obisku nas je vodila g. Feinig, ki nam je podrobno obrazložila življenje in delo slovenskih umetnikov, katerih doprsni kipi so razstavljeni pred Goršetovo galerijo. Sledil je ogled sobe z deli akademskega kiparja Franceta Goršeta (1897-1986), ki se je v Svečah nastanil razmeroma pozno, leta 1974. G. vodička nas je seznanila s težkimi razmerami, pod katerimi je Gorše ustvarjal. Doživljal je stalni pritisk jugoslovanske vlade, zato je tudi celo življenje vandr širo po svetu. Bil je v Italiji in v ZDA in povsod delal po naročilu. Taka dela so podcenjena in slabo prodana, g. Gorše pa se je s tem skušal preživljati. Mladostniška zagnanost in energija, ki ju je nosil v sebi, sta pripomogli, da je lahko ustvarjal do zadnjega. Živel je skromno in prav tako tudi umrl. Obiskali smo njegov grob na pokopališču v Svečah. Na nagrobnem kamnu je zanimiv epitaf »Mi smo glina, Bog je naš

podobar«. V tem stavku sta strnjena življenjska pot in delo velikega Slovenca.

Pot nas je nato v spremstvu g. Andreja Feiniga popeljala v Št. Jakob, točneje v vas Svatne (Schlatten). V tem kraju je pri Miklovih živele dekletke po imenu Zala, ki je bilo zaročeno z Mirkom Sereinigom. Turki so ob napadu na vas odpeljali Zalo v svoje kraje. Ona je ostala zvesta zaročki, ob vrtnitvi pa je spoznala, da jo je Mirko zatajil z drugim dekletom.

In že nas je čakalo kosilo v Velinji vasi nedaleč od Sveč. V slovenskem gostišču Knaberle so nas prijetno domače pogostili z značilnimi avstrijskimi specialitetami. Tu je Miha ustvaril prijetno vzdušje s svojo kitaro, vsi pa smo mu pomagali s petjem. Čakala nas je še marsikatera zanimivost, zato smo se takoj podali proti Gosposvetškemu polju, kjer smo si ogledali vojvodski stol iz 9. stol. in cerkev Gospe Svete. Od tu smo se vrnili proti Vrbskemu jezeru in se za večerjo ustavili v Vrbi, nasproti znane igralnice. Medtem se je razlegel mrak na koroško zemljo, za nas je napočil trenutek vrtnitve.

Celoten izlet je potekal brezhibno, za kar naj gre posebna pohvala mlademu Sašu Hlede, ki je v novi funkciji predsednika mladinskega krožka odlično izvedel organizacijo našega potovanja. Bila je edinstvena prilika za nas mlade: poromali smo h koreninam naše slovanske kulture, spoznali in občudovali njene zanimivosti, istočasno pa smo imeli priložnost za utrjevanje medsebojnih prijateljskih vezi v krogu vesele družbe.

Škofova pridiga ob prazniku sv. Justa

Pri slovesni sv. maši na dan tržaškega zavetnika sv. Justa se je v svoji pridigi škof Bellomi osredotočil na moralnem vprašanju. Pri tem se je navezal na zadnje papežev okrožnico Veritatis splendor. V svojem nagovoru je g. škof opozoril na nevarnost, ki jo predstavlja t.i. moralni relativizem, kateremu nasledijo tudi verni ljudje. Človek zavrača celo misel, da bi moral slediti nekim moralnim zakonom, pred katerimi smo vsi enaki brez izjeme. Temu relativizmu nasproti postavlja škof krščanski etos: ljubiti svojega bližnjega kakor samega sebe, živeti skromneje, biti v službi skupnosti. K temu smo poklicani zlasti kristjani, da obranimo človeka pred splošnim moralnim razkrojem, ko si nekateri lastijo pravico do odločanja o človeškem življenju, ko zagovarjajo arbitrarnost glede moralnega vprašanja in izničjujejo pomen zakona, družine ter spoštovanja do bližnjega.

Poklon Borisu Pahorju

V nabitu polni mali dvorani Kulturnega doma v Trstu se je v petek, 5. novembra, odvijal Pahorjev večer ob priliki 80-letnice tržaškega pisatelja. Večer sta priredila Slavistično društvo ter Narodna in študijska knjižnica. Slavnostni govornik je bil pisatelj Alojz Rebula. Ob tej priliki so predstavili tudi Pahorjev zbornik, ki sta ga uredili Marija Pirjevec in Vera Tuta Ban. Nekaj odlomkov iz le-tega sta na večeru prebrala Milica Kravos in Livij Valenčič.

Koncert DPS Vesela pomlad

V okviru praznovanj 15-letnice pevskih zborov Vesela pomlad z Opčin je v nedeljo 7. t.m. v evangeličanski cerkvi v Trstu nastopila istoimenska dekliška pevska skupina s samostojnim koncertom, katerega prvi del je obsegal skladbe duhovne oz. nabožne vsebine raznih avtorjev iz različnih obdobij, od renesanse do naših dni, drugi pa svetne pesmi, tako umetne kakor ljudske, slovenskega in drugih narodov. Omenimo naj samo nekatere: Gallusovo Pueri concinente, Palestrinovo Deposuit potentes de sede, Schubertovo Heilig ist der Herr, Mokranjčev Tebe pojem in Škerjančev Ave Mario v prvem delu, v drugem pa Florjančev Basen, tri ljudske iz italijanskega prostora v priredbi Orlanda Dippiasse (lombardsko Il povero Luisin, furlansko A plane cale il sole in toskansko Dirindina La malcontenta), gorenjsko v priredbi Jakoba Ježa Po jezeru, ter makedonsko Rum dum dum, ki jo je uglasbil Dragan Šuplevski in ki jo je za DPS Vesela pomlad priredila njena pevka Martina Ozbič. Koncert je potrdil visoko doseže-

no pevsko raven skupine, ki — vedno pod vodstvom Franca Pohajača — deluje že od leta 1985 (zgodovino skupine sta v slovenščini in italijanščini podali Alenka Hrovatin in Rosana Pagliaga) in ki je v teh osmih letih dosegla vrsto lepih uspehov. Edina negativna točka večera pa je bila skromna udeležba s strani občinstva: pripomniti pa je treba, da je bilo nedeljsko popoldne dobesedno natrpano z raznimi prireditvami naših organizacij.

(iž)

Arzenik in stare čipke

Amaterski oder KD iz Nabrežine je v nedeljo, 7. t.m., gostoval v Marrijnem domu pri Sv. Ivanu. Igralci in režiserka zaslužijo, kljub vsemu, polno priznanje, saj vsaka igra zahteva veliko napora in vztrajnosti.

Vendar dovolite, zdi se mi, da se imena igralcev, razen Marte, niso skladala s težko razumljivim narečjem. Angleški avtor (menda Cheserlin), jim je pač dal poljubna imena: Abby, Elaine, Teddy, Einstein, Jonatan, Justinjan in Mortimer in prav zato so bili v duhu narečja nekaka disharmonija. Dalje, dekleta v lepih ženskih kostumih so dajale vtis »jare gospode«, ki se je moderno pozunanjala, a jo narečje odločno vkaluplja v nekdanjo primitivnost.

Sploh se do konca igre ni razumelo, da gre za neke vrste penzion ali za hotel, kjer dve prismojeni tetki z mešanico arzenika, čianura in še kaj, osrečita betežne in onemogle kliente s tem, da jih z mešanico tega strupa spravita na drugi svet. V kleti imata zakopanih že dvanajst takih žrtev in kmalu bi bil na vrsti še trinajsti. Če že hočemo prikazati v igri osebe, ki iz pietete končajo ljudi z mešanico strupa, bi moral biti pristop usmerjen z drugačnimi značilnostmi.

Teddy je močno pretiraval v komičnosti in imel premalo igralske uležanosti. Elaine je že tako obdarjena z mladostno lepoto, da ni potrebovala dodatne koketnosti. V kretnjah in mimiki je igralcem manjkalo igralskega nadiha. Zdravnik Justinjan je naivno izjavil: »Sen kuntent, da ta štorija konča, sen ratu štuť... Jest sen zmiraj znau, da matasti niso bol matasti uod tistih, ki niso matasti!« Mortimer je bil med vsemi še najbolj priseben.

Oder - prava mrtvaška predsoba. Glasba kot ob vesoljski sodbi.

Občinstvo se je zabavalo in nasmejalo, ker k sreči zlahka koraka po ritmu družbenih bobnov. Pa brez zamere!

F.V.

Bazovica

V nedeljo, 7. t.m., se je v župnijski cerkvi v Bazovici odvijala lepljenka Aleksija Pregarca Božji vitez na slovenski zemlji, ki obravnava življenje in delo Antona Martina Slomška. Lepljenko so letos poleti z uspehom uprizorili že v mnogih krajih v zamejstvu (npr. na Repentabru) in v Sloveniji. Namen avtorja Aleksija Pregarca je prikazati Slomškovo osebnost in njegovo neomajno zvestobo dvema visokima vrednotama, krščanstvu in slovenstvu.

V prostorni bazovski cerkvi pa se je zbralo le skromno število gledalcev. Temu je gotovo botrovalo nedeljsko športno popoldne, pa tudi številne druge prireditve, ki jih v nedeljo ni manjkalo.

Naj še omenimo, da bo 21. t.m. v Bazovici Slomškova proslava. Sodeloval bo domači otroški zbor, pa tudi dijakinja pedagoškega liceja A.M.

Slomšek iz Trsta. Gostovala bo tudi mladinska skupina iz Ponikove s svojim župnikom g. Miho Hermanom. Predvajali bodo diapozitive o Slomškovi krajih.

nl

Volitve v Miljah

21. novembra se občinske volitve ne bodo odvijale le v Trstu, ampak tudi v Devinu-Nabrežini in v Miljah. V miljski občini se je osnovala skupna demokratična koalicija Insieme per Muggia (Skupaj za Milje). Tudi tu je več slovenskih kandidatov, in sicer Cristina Velikonja in Cinzia Ostrouška, ki sta aktivni v Društvu Slovencev miljske občine (DSMO) ter Marko Savron, ki je kandidat Slovenske skupnosti na listi Skupaj za Milje. Savron ima stvarne možnosti, da bi bil izvoljen v občinski svet. V pogovoru za naš list se je glede tega navezal na lep uspeh SSK na zadnjih občinskih volitvah v Miljah. Stranka je ob tisti priložnosti krepko napredovala z glasovi. To mu daje veliko upanja. Opozoril je na vrsto problemov, skaterimi se morajo miljski Slovenci ubadati: od občinskega statuta, ki omenja le-te le v enem stavku skupaj z »ostalimi manjšinami«, do slabih pogojev, v katerih se nahaja DSMO, ki ima na razpolago le sobo v prostorih slovenskega šolskega centra. Dobro bi bilo, da bi društvo prišlo do svojih prostorov. V miljski občini obstaja samo ena slovenska osnovna šola za cel teritorij, kljub temu, da je slovenska prisotnost opazna. Pri tem se je Savron ustavil ob problemu šolabusa, za katerega morajo starši odšteti 25.000 lit mesečno. Pozitivno se je izrazil o županskem kandidatu Sergiu Milu in ponovil, da ima SSK tokrat resne možnosti, da izvoli svojega predstavnika v občinski svet. To bi bilo prvič v Miljah.

I.Ž.

Sinhrotron deluje

V ponedeljek, 8. t.m., so v tržaškem Jolly hotelu na tiskovni konferenci predstavili prve rezultate bazovskega sinhrotrona. Le-ti naj bi bili po prvih podatkih presenetljivi. Po oceni strokovnjakov naj bi bil bazovski sinhrotron mnogo učinkovitejši od tistega, ki že deluje v ZDA.

Zahvala kontovelskemu župniku

Pred kratkim so delavci pospravili in odnesli jekleno ogrodje in zidarski oder, ki je že več mesecev nekako uklenjal kontovelsko cerkev. Pred nami se je razkrilo na novo prepletkano pročelje cerkve, ki tako rekoč ponovno v praznični obleki stoji sredi vasi.

Zahvala za to, da se je cerkvi, ki je verski in slovenski kulturni spomenik vasi, vrnil prvotni lesk, gre našemu župniku g. Jožetu Špehu. Ko je pred poldrugim letom prišel župnikovat na Kontovel, je opazil, da je bil božji hram v slabem stanju. Omet je odpadal in se stalno luščil. Če kristjani skrbimo za lastno hišo, naj bi skrbeli seveda tudi za Gospodovo, nam je dejal in se začel zanimati, kako bi to zadevo uredili. In res, danes lahko z zadovoljstvom ugotovljamo, da je vsa skrb, ves trud obrodil sadove: danes lahko z lepšim in boljšim občutkom zahajamo v cerkev, ki je v novi preobleki še prijaznejša in bolj vabljava za molitev.

Naj še vam na tem mestu še enkrat zahvalimo, g. Jože Špeh, za požrtvovalnost in vztrajnost ter zaupanje.

(župljani)

Mačkolje

Praznik vseh svetih in dan vernih duš sta za nami. Ko smo se v teh dneh shajali na našem pokopališču, smo ugotavljali vrsto nepravilnosti, ki bi jih bilo treba nujno popraviti.

Svojci vse leto skrbimo za grobove rajnih sorodnikov. Žal se pa že leta dogaja, da je z vodno napeljavo velik križ, ker največkrat voda sploh ne priteka. Za one, ki se lahko pripeljejo sem z avtomobilom, je laže, ker vzamejo s seboj od doma tudi vodo. Težje oskrbujejo cvetje na grobovih svojih rajnih tiste osebe, ki morajo priti sem peš — in to ni blizu, pa še v klanec gre pot skozi vas na pokopališče. Često se dogaja, da ta ali ona pogumnejša ženica prinese sem posodo vode kar na glavi. Čas bi bil že enkrat, da bi se občinska uprava odločila popraviti to nevarnost.

Sredi poletja se je neke noči priklatila na mačkoljansko pokopališče tolpa vandalov in pokvarila več nagrobnih spomenikov. O tem početju je bilo že nekaj napisanega v občilih. Ni pa znano, če so se oblasti dovolj potrudile, da bi odkrile krivce. Nekateri domačini so utrpeli precejšnjo škodo, saj vsako tovrstno popravilo stane kar precej. Kljub temu so skoraj vsi pokvarjeni spomeniki bili že za praznike lepo popravljeni, seveda na stroške prizadetih.

V tem času so bili postavljeni tudi nekateri novi nagrobniki. Cvetja in lučk je bilo v teh dneh na grobovih veliko, kot se pač za ta čas spodobi. Lep bi bil pogled na to njivo večnega počitka, ko bi ne bilo zraven nekaterih motečih reči.

Z velikim nezadovoljstvom gledamo domačini na silno neokusno in neumestno zgradbo, ki je zrasla ob kapeli ob koncu poletja po kdove katerem občinskem načrtu. Zgradba kvari videz prej čedno urejenega pokopališnega prostora; ovira dohod do itak prevečkrat sušne vodne pipe; služila naj bi za polaganje umrlih v neke vrste cementne »zaboje«. Mačkoljani se zgražani sprašujemo, kdo je kriv, da se je ta reč zgradila. Zakaj se tisti denar ni uporabil bolj smotrno? Zakaj se tu ne razširi pokopališni prostor vsaj do kraja parcele, ki je že od nekdaj namenjena tej rabi.

Pokopališče v Mačkoljah so zgradili sami domačini leta 1855. Do tedaj so morali svoje rajne pokopavati na Fori pri Ospu. Takratni vaški moške so seveda ročno prekopali zemljišče dva metra globoko. Kamenje, ki so ga izruli, so uporabili za obzidje. Zdaj morajo potomci plačevati za grobove občuten drago takso občinski upravi. Občina Dolina je po zakonu prevzela v oskrbo vsa pokopališča na svojem območju že pred leti. Tako je tudi mačkoljansko pokopališče postalo njena last. Zdaj se pa mi čudimo, zakaj ta naša občina lepo skrbi za ostala pokopališča, jih lepša, povečuje in primerno vzdržuje. Le na naše je pozabila, kakor se zdi. Dokler je bil ves zunanji prostor ob obzidju zaraščen z grmičjem in robido, je vsaj zelenje nekoliko prekrivalo vso zapuščenost in zanemarjenost zgradbe. Po požaru septembra letos, ko je pogorela vsa okolica, se je pokazala velika revščina ob posledicah malomarnega ravnanja nekaterih domačinov, ki mečejo razbite vaze in druge odpadke kar preko zidu; očitno je tudi, da so nekateri (tudi nedomačini!) zamenjali neposredno zunanjščino pokopališča za odlagališče raznega

odpadnega materiala. Zdaj je čas in možnost, da odgovorni z občinske uprave pridejo in pregledajo stanje tega najbolj zanemarnjenega pokopališča v dolinski občini. Nujno je, da se v proračun za prihodnje leto vključi postavka za stroške razširitve in ureditve tudi tega domovanja rajnih občanov, da se bodo umrli Mačkoljani pokopavali le v zemljo, kakor si vsakdo izmed nas želi in kakor je tu možno, ker je zemljišča dovolj. Obenem bi bilo dobro, da bi se obnovil gozdič ob vhodu na pokopališče, borov gozdiček, ki so ga zasadili vaški fantiči-skavti v prvih petdesetih letih pod vodstvom tedanjega dušnega pastirja dr. Stanka Janežiča. Zdaj tega gozdiča ni več, uničil ga je ogenj ob koncu letošnjega sušnega obdobja.

L.P.

Rojan

V nedeljo, 21. novembra, ob deveti uri pri maši s prenosom po radiu bo pel zbor »Gallus« s Koroške. Pod vodstvom dirigenta Rospiza bo izvajal mašo P. Merkuja. Zbor »Gallus« bo istega dne popoldne sodeloval pri goriški Cecilijanki.

Razgovor ob Sv. pismu

Kolikor se nas srečuje ob tem razgovoru, se lahko imamo za privilegirane. Našel se je kdo, ki nam, poleg duhovniške skužbe in šolskih obveznosti, teden za tednom posveča eno uro časa, da nam odkriva edinstveni duh zapletnega razvoja S.Z. Dogodke versko družbenega sporočila tiste dobe se poslušajo kot napeto zgodbo. Seveda se srečujemo z nevsakdanjimi izrazi. A postopoma se človek nanje privadi. Hoja po zgodovinskih stopinjah te čudovite zgradbe nas prevzame in občutek svetega se vtisne v našo zavest.

Kdor želi, naj se nam pridruži vsak petek ob 16. uri v Barkovljah, v mali dvorani nasproti cerkve.

Zbiramo stare molitvenike

Stari molitveniki spadajo v posebno poglavje Škedenjskega etnografskega muzeja. Imamo jih že lepo število (nad 200), z zbiranjem pa še vedno nadaljujemo. Priporočamo se vsem, ki imajo stare molitvenike, posebno tiste tiskane v Trstu in Gorici (v kateremkoli jeziku), in ne vedo kam z njimi. Radi jih sprejememo, da jih bomo ohranili in katalogirali. Tudi te izdaje so važen dokument.

Naslov: Škedenjski etnografski muzej, via del Pane bianco 52, tel. 040/827248 ali pa na naslov Dušan Jakomin, via di Servola 42, 34146 Trieste, tel. 040/830792.

Praznik Matere božje zdravja

bo letos v nedeljo, 21. novembra, ki je obenem nedelja Kristusa Kralja, zaključek Cerkvenega leta.

Kot vedno, bo sv. maša ob 16. uri v cerkvi sv. Marije Velike. Pred praznikom bo sv. maša v četrtek, 18. t.m., ob 15.30 v okviru priprave na obhajanje dneva.

Na Zahvalno nedeljo, 14. novembra, bo ob 17.30 v cerkvi v Nabrežini predstava Božji vitez na slovenski zemlji (A.M. Slomšek) v izvedbi Gledališke skupine Beseda. Vabila pri vhodu.

V nedeljo, 14. novembra, ob 16. uri Hvaležnica in srečanje s škofom v stolnici sv. Justa.

Šport

Odbojka - Moška C2 liga

1. kolo

Ipem Buia - Olympia

3:2 (11:15, 15:12, 15:13, 11:15, 15:12)

Olympia: Terpin A., S. in J., Vogrič A. in M., Petejan, Komjanc, Devetak, Povše, Maraz, Bensa.

Olympia je pričela prvenstvo z nerodnim porazom na gostovanju v Buiah. Naši so zapravili marsikatero priložnost in so zaradi tega izgubili tekmo proti nasprotniku, ki je bil tehnično dosegljiv.

Tekma se je začela v korist slovenske ekipe, saj je z odločno in zbrano igro povedla z 11:4. Že tukaj pa je prišlo do tega, kar se je nato ponavljalo v vseh nizih; naši so začetno prednost zapravili z nezbrano igro, kjer so opravili vrsto nepotrebnih napak. Domačini so se približali na 11:10; na koncu pa je našim le uspelo zmagati. Tudi v drugem nizu je imela Olympia iniciativo, doseženo prednost pa je ravno tako zapravila proti koncu, tako da je bilo stanje 1:1. Tretji niz so naši začeli zelo nezbrano in dovolili nasprotniku, da je povedel s 5:0. Trener Petejan je takrat uredil vrste gostov, ki so zaigrali bolj prepričljivo ter tudi z nasprotnikovo pomočjo povedli s 13:8. Povedla pa se je zgodba iz drugega niza: naši so najprej popustili, nato pa so začeli igrati preveč nervozno, medtem pa so domačini s preciznimi akcijami obrnili izid v svojo korist. V četrtem setu nismo videli lepe igre, na srečo pa so bili gostje v končnici prisednejši. Prišlo je tako do tie-breaka, kjer je po začetnih negotovih trenutkih Olympia povedla z 10:8, tam pa se je našim spet ustavilo in ekipa Buie je hitro prišla do zmage.

Olympia je tako izgubila tekmo, ki bi jo lahko ob večji zagrizenosti in večji prepričanosti v svoje zmožnosti gotovo dobila. Od naših je levji delež v napadu opravil Simon Terpin, uspehi v obrambi pa so bili preveč nestanovitni. Sedaj čaka naše derbi s Sočo, kjer bodo morali absolutno pokazati vse svoje znanje in voljo do zmage.

Igor Povše

OBVESTILA

V soboto, 13. novembra, bo MePZ Podgora imel celovečerni koncert v Trevisu na sedežu ustanove Friulani e Trevigiani. Naše pevce so organizatorji povabili po lanskem zelo uspešem gostovanju v Trevisu na reviji božičnih pesmi, ki je seveda minil v prijetnem vzdušju in obvezi na skorajšnje snidenje. Organizacija Furlanov v Trevisu je bila še zlasti navdušena nad spontanostjo in odprtostjo slovenskih pevcev, zato jih je za v soboto, 13. novembra, zopet povabila medse. Poleg MePZ Podgora bo nastopila tudi moška pevska skupina Akord.

MePZ Podgora se pripravlja na zanimivo pobudo za božični čas. Z zborom »Renato Portelli« iz Mariana si je zamislil skupno božičnico z naslovom »Božično sprečanje-Pesmi in poezije za božični čas«. Zbora se bosta predstavila s skupnim in samostojnim programom, med katerim se bodo zvrstili slovenski in furlanski teksti pesnikov in pisateljev na tematiko miru in sprave.

Prireditvi bosta najprej v Podgori 6. januarja ob 17. uri, nato pa v cerkvi v Coroni pri Marianu v soboto, 8. januarja 1994, ob 20.30.

V **Beneški galeriji** v Špetru bo 13. novembra ob 18.00 uri otvoritev razstave Pavla Hrovatina Gorovica kamna. Razstava bo odprta do 27. novembra.

Duhovna obnova za zakonce bo na 3. adventno nedeljo dne 12. dec. v Zavodu sv. Družine od 9. do 18. ure. Vodil jo bo p. jezuit.

Za otroke, ki jih zakonca eventualno nimata komu zaupati, bo poskrbljeno. Ker je število prostorov omejeno, prosimo, da se udeleženci prijavijo do 5. dec. v Zavodu sv. Družine v ulici don Bosco 66 (tel. 530341).

Vabilo pevovodjem

Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica vabi pevovodje mladinskih in drugih cerkvenih zborov na srečanje z odborom v sredo, 17. novembra 1993, ob 20. uri, v Katoliškem domu.

PROSVETNO DRUŠTVO »ŠTANDREŽ«

V soboto, 13. novembra 1993, ob 20. uri, v veliki dvorani župnijskega doma »Anton Gregorčič« v Štandrežu

predstavitev knjige

Iz kmečkih korenin sem pognal

Pričevanja o preteklosti

Publikacijo, ki jo je izdalo prosvetno društvo »Štandrež«, bo predstavila prof. Lučana Budal, ki je knjigo uredila.

Po predstavitvi bo v spodnjih prostorih župnijskega doma odprtje razstave

Starega štandreškega kmečkega orodja

Sodelujeta štandreški mešani in mladinski zbor pod vodstvom Ticijana Zavadlav in Kristine Marušič.

SKPD »F.B. Sedej« vabi na spevoigro

Svoje glavček

v izvedbi dramske skupine ODER 90, ki bo v nedeljo, 14. novembra, ob 16.30, v Sedejevem domu v Števerjanu. Sledili bosta nagrajevanje športnega tedna in martinovanje za vse prisotne.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE V GORICI in KATOLIŠKA KNJIGARNA

vabita

na otvoritev razstave

Andreja Kosiča

Galerija Katoliške knjigarne

Petek, 19. novembra 1993, ob 18. uri

Italijani nimajo primata v uživanju kave

Človek bi mislil, da imajo Italijani primat v uživanju kave, pa ni tako. Statistike pravijo, da v Italiji porabi povprečno vsaka oseba na leto 7 kg kave, v Španiji 1, 87 kg, v Angliji približno enako, v Nemčiji 7 kg, v Belgiji 10 kg, rekord imajo Finci s 13 kg.

DAROVI

V spomin **Nadje Dolenc** ob 2. obletnici smrti daruje mož Aleksander za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu 50.000 in za cerkveni pevski zbor 50.000 lir.

Marta Požar za nagrobni spomenik Ubaldu Vrabcu 50.000 lir.

V spomin **Vladimira Baka** daruje družina za Marijin dom pri Sv. Ivanu 100.000; Karmela Zadnik 30.000 lir.

Matija in Johana Hrvatini za Katoliški glas 25.000 in za Marijin dom pri Sv. Ivanu 25.000 lir.

V spomin **msgr. prof. Janeza Vodopivca** darujeta Amelija in Leopold Pangos za Slovenik v Rimu 100.000 in po 50.000 za Sveto Goro in Marijin dom v Rojanu (skupaj 200.000).

Karitas v Sloveniji: I. M. 200.000 lir.

Amedea Markuža daruje v spomin te Veronike Kerševan za Marijin dom v Rojanu 100.000 in misijone 50.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Caterina Bole 100.000 lir.

Za cerkev v Sovodnjah: T.S. 100.000; G.G. 200.000; N.N. 100.000; N.N. 50.000; Š.T. 50.000; namesto cvetja na grob Dore Ferletič-Čaudek, družina Mirjam 200.000; ostali sorodniki 100.000; Milena in Ladi 50.000; družina Šuligoj 50.000 lir.

Za cerkev na Peči: prijatelji pok. Ele Klančič-Juren v njen spomin 50.000.

V spomin na **mamo Elo** darujejo otroci z družinami: za MePZ Rupa-Peč 200.000, za cerkev na Peči 200.000 in za cerkev v Rupi 100.000 lir.

Za lačne otroke: Jožko Maraž namesto cvetja na grob Marije Luize Fenu por. Tirelli 50.000 lir.

Za cerkve na Vrhu: Helka in Renato ob 60-letnici življenja 100.000 lir.

Za skavtinje-skavte: Helka in Renato ob 60-letnici življenja 100.000 lir.

9.11.1991 - 9.11.1993

Ob 2. obletnici smrti

Nadje Dolenc Žerjal

se je z ožoznostjo spominjajo mož Aleksander, hčerka Mara, sinova Peter in Ivan z družinami ter ostalo sorodstvo.

Opčine - Sv. Ivan, 9.11.1993

Za slov. misijonarje: Rupa (g. Joška Kogoj) 68.200; N.N. Peč 100.000; N.N. Peč 50.000; Albina C. 100.000 lir.

Za Karitas: Albina C. 50.000 lir.

Za cerkev v Cerovljah: Albina C. 48.000 lir.

Za Katol. glas: Marija Mikulin 25.000 lir.

Za slov. Karitas: ob predstavitvi knjig Stanka Breščaka in Ive Breščakove v Katoliški knjigarni daruje dr. Rado Jerkič 200.000; N.N. 250.000; N.N. 50.000 lir.

Za Sv. Goro: N.N. Mavhinje 50.000 lir.

Ob 10. obletnici smrti mame Zofije daruje druž. Čotar za slov. misijonarje 50.000 in za Karitas 50.000 (skupaj 100.000 lir).

Popravek

Za novi zvon na Peči: Ivan Kovic-Podgora 25, 50.000; Milan Kovic z družino-Trst 100.000; druž. Stanzani 100.000 lir.

Vrh. Za cvetje: Zebka Cotič (ne Zelka) 15.000 lir.

Iskrice

V današnjem času niso bolni ne srce ne roke, ampak glava.

Kard. Danneels, Bruxelles

Radio Trst A

Poročila: ob 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00.

Spored od 14. do 20. novembra 1993

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Martin Krpan z Vrha«. 11.00 Za smeh in dobro voljo. 11.15 Narodnozabavna glasba. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Srednje evropski radijski obzornik. 13.00 Opoldanski radijski dnevnik. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dante Alighieri: »Božanska komedija: Pekel«. 6. del. 14.45 Glasba za vse okuse. 15.00 Krajevne stvarnosti. 15.30 Šport in glasba. 17.00 Z naših prireditvev.

Ponedeljek: 8.10 Iz Četrtekovih srečanj: dr. Branko Agneletto. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odrpta knjiga. Johann Wolfgang Goethe: »Trpljenje mladega Wertherja«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.40 Moški zbor Novega Sv. Antona iz Trsta vodi Edi Race. 14.10 Otroški kotiček: »Profesor Ficko in gospod Packo«. 14.30 Potpuri. 15.00 Panta rei. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Niti raj niti pekeli - Amerika.

Torek: 8.10 Svojo poslednjo voljo pri zdravi in čisti pameti izrekam. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odrpta knjiga. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.40 Mešani zbor Lojze Bratuž vodi Stanko Jerič. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Dante Alighieri: »Božanska komedija: Pekel«. 7. del.

Sreda: 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odrpta knjiga. Prežihov Voranc: »Listnica uredništva«; pripoveduje Štefka Drolc. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.40 Mešani zbor Skala iz Gro-pade vodi Anastasia Purič. 13.20 Na goriškem valu. 15.30 Mladi val. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Tiho tiho, davno davno.

Četrtek: 8.10 Tisoč let naših prednikov. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odrpta knjiga. 10.30 Intermezzo. 11.15 Okrogla miza. 12.40 Moški zbor Provox vodi Tanja Kuštrin. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.00 Slovenska lahka glasba. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Dopisnice z najbližnjega Vzhoda.

Petek: 8.40 Potpuri. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odrpta knjiga. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Zborovska glasba. 13.30 Za smeh in dobro voljo. 13.45 Narodnozabavna glasba. 14.10 Otroški kotiček: »Draga babica...«. 14.30 Od Milj do Devina. 15.00 Nekaj minut z... 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.00 Male skrbi - veliko veselje. 9.20 Potpuri. 10.10 Koncert v repentabrski cerkvi. Skupina Gallus Consort iz Trsta. 11.45 Potpuri. 12.00 »Ta rozajanski glas« - odaja iz Rezije. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Nediški zvon. 15.00 »Ena se tebi je želja spolnila«. 16.00 Odkritje Amerike. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Mala scena. Janez Povše: »Za plačilo ti prinašam slovo«.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:

Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia

Letna naročnina: Italija 50.000

inozemstvo 70.000

zračna pošta 95.000

Oglašni in osmrtnice: za vsak mm višine

v širini enega stolpca 1000 lir, k temu

dodati 19% IVA

Član

ZDRUŽENJE ITALIJANSKEGA PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJANSKIH KATOLIŠKIH TEDNIKOV

Crescendo

Od leta 1909

uspešno delamo za
vašo rast.

V osemdesetih letih
smo z vami zrastle
tudi mi.

POSOJILNICA OPČINE

Ul. Ricreatorio 2 - Opčine

Trg della Libertà 5 - Trst

Tel. (040) 21491